ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .— ಪ್ರಸ್ತಾವವೇನೆಂದರೆ, ೧೯೮೫ ನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ) (ತಿದ್ದು ಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವುಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ .— ೧೯೮೫ ನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಪ್ರವೇಶ ತುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು . .... ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವುಂಡಿಸಲಾಯಿತು.*

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು . ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು, ೧೯೮೫-೮೬ ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ,

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ವಿಷಯ .-- ೧೯೮೫-೮೬ ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯುವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ.

🎉 ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಂ) .... ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸವನದ**ಲ್ಲಿ** ಮಾನ್ಯ ಪರುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕೆ ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಯುವ್ಯೆಯು ಪತ್ರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟರ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಆ**ಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ.** ಈ ದಾರ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಕ **ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಯ ಹಿತದೈಷ್ಟಿಯೆಂದ ಹಾಗೂ ಆ**ರ್ಥಿಕಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಯ ಹಿತದೈಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿ ಅಥವಾ **ಕೆಟ್ಟದಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಆಂಶ**ವನ್ನು ನಾ**ವೆಲ್ಲರೂ** ಗಮನಿಸಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಯ್ಲವ್ವಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮನನ ವಾಡತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬುದ್ದಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ **ವಂತ್ಕ್ಯ ಆಧ್ರಕ್ಷರಾದ ತವಂಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಅನುಭವವಿದೆ**. ಯಾವುದೇ ಅಯು_ವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಕ್ಷಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ ಒಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಒಪ್ಪುಗೆಗಾಗಿ ವೆಂಡಿಸಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದುದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಆನುಭವದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವೆಗಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇದರ ಅರಿವು ಇದೆ. " ಈ ಒಂದು ಆಯು–ವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡದ ಮೇಲೆ ನವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ನಿಸಿದೆ; ತಮಾಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ನಿಸಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಯ್ಲವ್ನಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದ ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ **ಚಿಂತನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸಮ್ಮಿಳನಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ**. **ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯುವನ್ನು** ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ನಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದಂ, ಆದರೆ ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಾಜಕೀಯದ ವಿಚಾರತನದ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗಬಹುದೇ ವಿನಃ ಆರ್ಥಿಕ ಪ**ಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಾಸ್ತ**ವಿಕತೆಯನ್ನು ಅದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮಾರ್ಥವಾಗು **ತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು**.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವಾರು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅಪಾದಮಸ್ತಕವಾಗಿ, ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯುವರೆಗೆ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ, ಇದೊಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಚಿಂತನೆಯ ಫಲ್ತ ಈ ಆಯ...ವೈಯು ಪತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಹಾಗೂ ನಾವು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭದುರ್ಧೈವದಿಂದ ನಮಗೆ ಒದಗಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಸೃಷ್ಟ ಅನಿಸಿಕೆ.

^{*} Bills introduced are appended in the Annexure.

ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪುಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೂಡ ನಾನು ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಆಗ ಇಂತಹ ಬಜೆಟ್ ನ್ನೂ ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಪುತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಪುತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಚಿಂತನೆಯನನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಅಡಿಯಿಂದ ವಂಡಿಯಂಪರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದು ಅದರ ಅರ್ಥಪಲ್ಲ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ೧೯೭೭, ೭೮, ೭೯—ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಂಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು. ಆಗ ಈ ರೀತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಾವು ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಂಪುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಾಂಧೆವ್ಯ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುಪುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಂ ನಿವಂಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಡಾರ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಥೆ ಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬರೀ ರಾಜಕಾರಣದ ಚಿಂತನೆಯ ಅಧಾರದವೇಲೆ ಆಯುವ್ಯಯಸತ್ರ ಮನ್ನು ವಂಡನೆ ಮಾಡಂವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ವಥಾ ಯಾಗೃಷಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾತಗಳನ್ನು ಜನರು ಚಲಾಯಿಸಿದವೇಲೆ ಬಹುವಾತ ಪಡೆದ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಫಕ್ಷ ಸವುರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತನ್ನು ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಪಕ್ಷದ ಆದ್ಯೆ ಕರ್ತವೃ ಇದು ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಚಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒ**ಪ್ಪಿ**ದ್ದೇವೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಲ**ವೊ**ವ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೋದಾಗ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದುಕಡೆ, ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಾಜ ಕಾರಣದ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಬಹುಮತ **ಪಡೆಯಲಿ** ಅವರು ಅದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದವೇಲೆ ಹೇರತಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಲಹೆಯ ನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಂ <mark>ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದ:ಗಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚ</mark>ನೆಯನ್ನು "ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲ ನಾವು ಮುಂಡುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತ್ತೆವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂತರ್ಗಷ್ಟ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿ**ತೆಯ ದುರ್ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ**ಕ್ಕಂಥವರು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ದರ್ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಅವರ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನೂ ಇಡೋಣ, ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ದತಿ ಪ್ರಕಾರ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದ್ಗೆ ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಆದ್ಯ ಗಮನವನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೂ ಆದರಿಂದ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಂದಿಂರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಆಯ–ಪ್ರಯ **ಪತ್ರ ರಾಜಕೀಯ** ತುಂಬಿರತಕ್ಕವ್ದಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವೇಲೆ ಕೆಂಡ ಕಾರತಕ್ಕ ಈ ಆಯವೈಯ ಪತ್ರ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ಆ ಒಂದು ಅವಕಾಶಕ್ಕೋಸ್ತರ ನಾವು ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಯೋಣ.

೧೨-20 ಪಿ. ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಮನನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರೃಇದೊಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಿಸಿರಬೇಕು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ನ್ನು ಜುಲೈತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಿಯ

ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಯೋಜನಾ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಂಪಂತಹ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ನು ಮಾನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. "ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವುಂಡಿಸಲಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರಗಳೂ ಸಹ ಇರುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಿಗದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯಪ್ತಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನಿದ್ದರೂ ತಾತ್ಕಾ ಲಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಷ್ಟೆ, ಮುಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಶಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಮಾರಾಗಿ ಅದರ ಪೆಂಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ನೀತಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ, ಈ ಆಯುವ್ವಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು ಏನಿವೆ, "ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬು ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನೋಡೆಬೇಕಾಗಿದೆ. "ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ನೆರವು ಸಿಗಬಹುದೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾತುಕತೆನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿ ಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನಾದರು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಂ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಬಡ ವರ್ಗದ ಜನರುಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಡ ಜನರು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಬಡ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾಪ ವಿವರಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕೊರತೆ ಏನಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇರುವಂತಹ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಅಯುಪ್ರಯದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಚರ್ಚಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಈ ಕಡೆಯೆ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆ ಕೆಡೆಯು ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಏನಿದ್ದರೂ ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಕಿಅಂಶ ಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನವಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಲದ ಬಡ್ಡೆ ಟೌನಲ್ಲಿ ಸುವಾರಾಗಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ವಿಷ ಕಾರಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಕೆಂಡ ಕಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಜಾರಧಾರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವೂ ಕೂಡೆ ಆದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಾವು ರಾಜಕೀಯ **ವಾ**ಗಿಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ದ ರಾ**ಗಿದ್ದ**ೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು **ಬೇರೆ** ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಯೆವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಪರದಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಪುಟ ೯ ರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

್ತುಚಿನ ಕೇಂದ್ರ ಬಡ್ಜೆಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸ. 'ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ನಿಧಿಗಳ ಭಾರಿ ಕೊರತೆಯದೆಯೆಂದೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ವೆಚ್ಚರ್ಗನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ತ್ರಾಸದಾಯಕವಾಗಿದ್ದ ರೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲೀಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಕೇಂದ್ರ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,'

ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿರುವುದ ರಿಂದ ನಾನು ಸಹ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಂದು. ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಮಾರ್ಚಿ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖಂ ಟೈಮ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

"Epoch-making fiscal policies. By Nani A Palkhivala

"There is a dust that follows the feet of the flying years, which prevents us from seeing clearly events which are very close. The Union budget this year represents a silent and unheralded rovolution in economic policy and fiscal thinking. The monumental task of redesigning India has begun."

ಈ ಸಲದ ಕೇಂದ್ರ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವವರು ಶ್ರೀ ನಾನಿ ಎ. ಪಾಲ್ಕಿವಾಲ ಅವರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ರಾಯಭಾರಿ ಆಗಿದ್ದರೆ. ಅಂತಹ ವರು ಈ ಸಲದ ಕೇಂದ್ರದ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಲದ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ ನಿಂದ ಹಣದುಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದೆಂಬ ಅನುಕ ಸಾನವನ್ನು ಅವರು ವೃಕ್ಕಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ವಿಚೀರಧಾರೆ ಯಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಹೊಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ;

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ಲ್—ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ದಯುವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಈಲ್ಡ್ ಆದರೆ ನಾನಂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ,

ಆಧ್ರಕ್ಷರು. ... ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ನ್ರವರೇ ತಾವು ದಯಂವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾರಪ್ಪನಪರೇ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಛಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುಪರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ... ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಲೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರು, ಹಾಗೂ ನಾಯಕರು ಪಂತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ಪರಿಸ್ಥಿಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅಪಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುಪುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷ್ಮಧಾರಗಳಿವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗೆಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನತಾಪಕ್ಷ ಕಳೆದ ೨ ಫರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನತಾಪಕ್ಷ ಕಳೆದ ೨ ಫರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ

ಜನತೆಯು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಂ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷವಿಂಸಬೇಕು, ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುವುತ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದವುಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ದೊರೆಯುಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ರಾಹಕಾರಣ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅವರು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗಲೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಸಿಕ್ಕಿಂ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬಹುದು, ಗ್ರೇನೆಡಾ ವಿಷಯವಾಗಲೀ. ಅಥವಾ ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ವಿಷಯವಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಲಂಕಾ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ

ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ.ಇವತ್ತು ಜನತೆಯ ತೀರ್ಪುಬಂದಾಗ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅವಾಸ್ತವಿಕ ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇವತ್ತು ಅದೇ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಮತ್ತು ಬಹುಮತ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯು ಇವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಪ್ಪೋಣ. ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯ ಆಧಾರದವೇಲೆ ಮತವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ವಗ್ರಾವ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಂತದಾರರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯಂ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತಪಡೆದಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಅವಾಸ್ತವಿಕ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಅಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷದವೆರು ಬಹುವುತದಿಂದ ವುತವನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಜನತೆಯು ತಮ್ಮಾಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು ಕೂಡ ಸಕಾರಣ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅನ್ನತ್ವಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಇವರು ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಲೋಕಸಭಾ ಚುರ್ಣವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿತ್ತು ಅದು ಕೂಡ ಉಳಿಯು**ವು**ದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಯು ಏಕೆ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದರೆ ಆದರೆ ಅಂಶ ಬೇರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಿರಾಗಪಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದ ಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾವು ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಬಹುಮತ ಬುದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುಸ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುಣ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೂಡ ಸಿದ್ಧ ವಾಗಿದ್ದೇವೆ,ಅದೇರೀತಿ ನೀವು ಕೂಡ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಆಗಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇದು ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಭಾಷಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನನ್ನ ಶಂಕೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಕಾರ್ಯಗೆತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಭವಿಷ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ, ೧೦–೨೦ ರೂ**ಪಾ**ಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೀರೆ, ಒಂದು ಕುಪ್ಪಸ, ಇತ್ತಾದಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. `ಅನಂತರ ಈ ವಿಚಾರ ಅಂತಿಮ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸೀರೆ ಮುತ್ತು ಕುಪ್ಪಸ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ, ಆಮೇಲೆ ತಾಳಿಭಾಗ್ಮ ಯೋಜನೆ, ಅನಂತರ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಇತ್ತಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವರು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಬಂಗಾರಪ್ಪನಪರೇ ತಾವು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾ<mark>ರಧಾರೆ ಏನು ಇದ್ಮೆ</mark> ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ .....ತಾವು ಪೂರ್ತಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು ಈ ಸಂದರ್ಭದ್ರಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇವರ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ಅಂಶ ನಿಜ ನಾನು ಆಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಗಿರಬಹುದು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಪಾರವಾ ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೧೯೮೩ರ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತ ಅವಧಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮಂಜಸವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಾನ್ಮ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೆಡಿತಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಗಳ ವಿಚಾರ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇವತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೀಟುಗಳು ಕ್ಯಾಪಿಟೀಶನ್ ಫಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು, ರೈತನ ಮಲ್ಕಳು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳು, ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕ್ಕಾಷಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತುಂಬಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನೀಯರ್ಗಳನ್ನಾಗಿ ಪೂಡುವು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಸೀಟೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದರೆ ೬೦ 🗕 ೬೦ ಗಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ೧೯೮೩ರಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವರ ಕ್ರಿಯಾ ಶೀಲತೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು 🐔 ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಸದ್ಭಾವನೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ೨ ವರ್ಷದ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರಂಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಾನು ಕೀಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ **ಫೀವಸೂಲೀ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ ಅಮೆಂಡ್**ಮೆಂ**ಟ್ ಬರು** ತಿದೆ. 'ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಡಾಕ್ಟರು, ಕ್ಷಇಂಜಿನೀಯರ್ ಆಗಲು ಈ ಆಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ. ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುವ ಶಕ್ತಿ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಂಚನೆಯಾಗಿದೆ, ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಿಮ್ಮ "ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರ**ಣಾಳಿಕೆ** ಯಲ್ಲಿ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧ ಕೀಜಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಹ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಂಡವನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಅಧ್ಯಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧ ಕೇಜೆ ಆಕ್ಕಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರೆ ಈಗ, ಬಡವರು ಮತ್ತು ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ನಾಗುಕ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ, ಇವರು ಬಡವರು, ಇವರು ದೀನದಲಿತರು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಗುರು ತಿಸುವಿರಿ ? ತಹಸೀಲ್ದ್ದಾರ್ ಕೊಡುವ ಇನ್ಕಮ್ ಸಿರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆಯೆ ? ಚುನಾವಣೆ ಗಿಂತ ಮುಂದೆ ರೇಡಿಯೇ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧ ಕೇಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು, ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧ ಕೇಜಿ ಆಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು 'ನೇಗಿಲ ಹೊತ್ತ ರೈತನ' ಚಿಹ್ನೆಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರ ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ಒಂದು ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ್ ೨ ರೂ**ಪಾಯಿಗೆ** ೧ ಕೇಜಿ ಆಕ್ಕಿ ಎಂದು." ಅಂದರೆ ಉಳಿದವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಓಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅವರ ಗತಿ ಏನು ? ಮೌಲ್ಕಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಇತಿಮಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಅವ್ಯಾತನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯನು. ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಬೇಡಿ. ೫ ವರ್ಷಗಳವರೆವಿಗೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ

ಇರಬೇಕು. ಇರಿ, ಯಾರು ಬೇಡ ಅಂತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ನೀವು ಮೌಲ್ಮಾ ದಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಂತ್ರೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜನತೆ ನಿಮಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ತಾವು ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆ ಸಒತ ನಿಮ್ಮ ದೆಹಿಮೌಲ್ಕಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಈ ರೀತಿ ಜನತೆಯನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಂಚಿಸಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮಿಂದ ಆಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಿಡಿ ಕಾರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ಧು ಇವರ ವರ್ತನೆ ಏಕೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಗಿದ್ದ ವರು, ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಜೆಟ್, ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಇವರ ವಾತುಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟ್ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದವು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ[್] ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ವಾದ ಸಂಗತ್ತಿ ಅದು ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವವು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಭಾಜವನ್ನು ನೀವೇ ತಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಇರಬೇಕು, ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗಡಿ ಇರಬೇಕು, ಸೈನ್ಯ ಇರಬೇಕು, ಕಾಲಾಳುಗಳು ಇರಬೇಕು ಸಿಂಹಾಸನ ಇರಬೇಕು, ಚಿಕ್ಕದೋ, ಮಧ್ಯವುವರ್ಗದ್ದೋ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದ್ದೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅರವಾನೆಯೂ ಇರಬೇಕು ಬಹುಪರಾಕ್ ಹೇಳಲು ಜನ ಇರಬೇಕು ಆದರೆ ನಿನುಗೆ ಏೇನೂ ಇಲ್ಲ ನೀವೇ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂಕೊಂಡು ಇದೇ ಸಿಂಹಾಸನ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ? ಬಹುಪರಾಕ್ ಹೇಳಲು ಜನ ಬೇಡವೇ ಸಂಪಲ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ್ರನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸು ವೃವಹಾರವನ್ನು ವಿವೇಕಿವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರ ನಿಷ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೀವೇ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹವರಿಂದಕುಂದ್ರವು ಮೂಡಿರುವಂತಹ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥವಾದ ನೀತಿ ಬೋಧೆ ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

೧-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಭಾ ನಾಯಕರಾಗಿರತಕ್ಕೆಂತಹ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗೆಡೆ ಯವರು, ನನಗೇನೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ್ದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿ.ಪಿ.ಐ, ಸಿ.ಪಿ.ಎಮ್. ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ, ಹಕ್ಷಗಳು ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಅವರಂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿರ್ಮಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಏನೂ ಅಡೆತಡೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಕಿಡಿ ಕಾರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ರಾಜಕಾರ ಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಲಿ ಆದರೆ ಸದನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಷಯೋಗ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ತಾವು ಕೊಡಬಾರದು. ಇವರು ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇವೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರೈವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಓವರ್ಡಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಏನಾಯಿತಂ? ಪಶ್ಚ್ಮಮೆ ಬಂಗಾಳ, ಪಂತ್ನು ಪಂಜಾಬು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪೆಟ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪೆಟ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಏತಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವರು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ದಯವಿಪ್ಪು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದಾಗ. ಓಟುಗಳಿಸುವ ದೃಪ್ಪಿಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟೆದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇಮೆಂದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರುತ್ತೀರಿ. ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ನನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ನ್ನು "ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೋರ್ಸ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದದರು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕಿಸುವವರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸಾಲದ

ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದಾಗಲೂ ಕೂಡಾ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಈ ರೀತಿ ಓಪರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ನಾವು ಎಂದೂ ಪೂಡಿರಲಿಲ್ಲ ಒಪರ್ಡಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರಕ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯುವರು ಅರ್ಥಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಓವರ್ಡ್ರಾಫ್ ನ್ನು ತೀರಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವೃಪಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ದೃತಿಗೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯುವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ನೀವು ಬೇರೆಯಂಪರಿಗೆ ಬು ದ್ದಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು, ನಿಪ್ಪು ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ನೊಣ[್]ಬಿದ್ದಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ನೊಣ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ರ ಜ್ನದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾ್ಮಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನಿತರ ಕೇಂಪ್ರದ ನೆರವಿನ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ದುರುದ್ರೇಶದಿಂದ ಕೆಂಡಕಾರುವ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಸ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಮ ವಾಂಖ್ಯವಾಂತ್ರಿಗಳ ವಾತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಾಂಡಳಿ ಬಿಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರ ವಾತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸರ್ಕಾರಿಯಾ ಕವಿಂಷನ್ಷಣ, ನೇವುಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ **ಅದು** ಕಳೆ<mark>ದವರ್ಷ</mark> ನೇಮಕವಾಗಿರಬಹುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾಪಳಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಐಟರ್ಮ ನಂಬರ್ .... ೯ ರಿಂದ ೧೬ರ ಪರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ``ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಎನ್. ಟ. ರಾ**ಮರಾವ್** ಸರ್ಕಾರವೂ ಹಾಗೂ ವುದ್ರಾಸಿನ ಎಮ್. ಜಿ. ರಾವುಚಂದ್ರನ್ರವರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸರ್ಕಾರಿಯೂ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ವಾದವಸ್ತು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕಮಿಷನ್ ನವರು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಯೂನ್ಯು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಮಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ನ ಆರ್ಥಿಕಿವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. " ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರ ಗಸುನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ೮೩-೮೪ರ ಸಾಲಿರಬೇಕು. ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗ ಪಾಕ್ಔಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪುಂಡಳಿಯನನ್ನ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿರ್ವೃ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಯೇತರ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೌಸ್ (ಏ) ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ನಾನಂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಅನ್ಮಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮದ್ರಾಸ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಆ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಷರಿಷತ್ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿತ್ತು. ಆವರೆ ಆ ಸಭೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಹ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸೋಗಿದ್ದರು, ಆವರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿ

ವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಸಬಹಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾಕ್ ಔಟ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡುವ ವಾದದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಆದರೆ **ತಾವು ಜನತೆ**ಯನ್ನು ವಂಚಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ಆದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಆಧಾರದ ವೋಲೆ ತಯಾರು ವಾಡಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವುತ್ತೆ ತಾವು ಮದ್ರಾಸ್ ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ. ಅದೂ ಸಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಯಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವುಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದೂಡ **ಬೇಕೆಂ**ದು. ಆದ**ರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಮ ಮುಖ್ಮ** ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸವಸ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೭ನೇ ಯೋಜನೆ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿರೆ ತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಕರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಬುದ್ದಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಒಂದು ಚಿಂತನಾ ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಂತನಾ ಚಿಲುವು ಸುತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ವಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಸದಸ್ವರು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೂನ್ಮೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿವ ಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳತ್ತು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಂಲ್ಲಿ ಸರಿತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದು ಆ ನಂತರ ಬೇಕಾ ದರೆ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು **ಓವರ್ ಡ್ರಾಪ್ ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಇವರು** ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ್ ಮುಂದುವರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಇನ್ನು ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ರಟ್ ೨೮೨,೨೧ **ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ**ಗಳು ಮತ್ತು ೧೯೮೫_೮೬ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩೪೧.೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್. ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೬೨೩ ೮೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ **ಮಾನ್ಯ** ಮ**ುಖ್ಯಮ**ಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ಡೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿತೊಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ, ಅವಾ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ನವ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ೧೯೮೫–೮೬ನೇ ಸಾಲಿನ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ **೮೫೯** ಕೋ**ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂ**ದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ದಾಗ ಇವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮಗೆ ಇರೆತಕ್ಕೆಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವು ದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡು ವಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುವ ಗಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುವಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ಸ್ಸ್ ಕೂಡ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇವೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎರಡಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ಸ್ಸ್ ಕೂಡ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇವೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎರಡಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ಸ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ಸ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ನಿಮಗಿರುವ ಒಪರ್ ಡ್ರಾಪ್ಟ್ ನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾವು ಇಂತಹ ಆರ್ಡರ್ಸ್ಗ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಂತ್ರದೆ.

ಇವರು ಸ್ವಾರ್ಥ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ ರಾಜಕಾರಣ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾರ್ಥರಾಜಕಾರ್ಡ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಸರಕಾರ ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ತವಂಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅರಾಕ್, ಟಾಡಿ ಇತ್ತಾದಿ ಹರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇವರು ಅರಾಕ್ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಬೇರೆ ಯವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟುಕೊಂಡರು, ಅದರ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಂತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಗರ್ ಫಾಕ್ಟರೀಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದಾವೆ. ಡಿಸೈಲರೀಸ್ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಇವೆ. ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್, ಡಿನೇಚರ್ಡ್ಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ೧೪ ಡಿಸ್ಟಿಲರೀಸ್ಗಳು ಇರತಕ್ಕೆಂತಹ ಶುಗರ್ ಫಾಕ್ಟರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರತಿಂಗ್ ಪೀರಿ ಯಡ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡಾ, ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಎಂಡ್ಗೆ ಮುಗಿಯಂತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ ಈ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್, ಮುಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಶುಗರ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ನನಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ಸ್ಸ್ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ ಮುಂಡ್ಯದ ಮೈಸೂರು ಶುಗರ್ ಕಂಪನಿಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಈ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ನ್ನು ಐ ಎಮ್.ಎಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೇಡ್ ಫಾರಿನ್ ಲಿಕ್ಕರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಟಿಕ್ ಆಸಿಡ್, ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ರೆಕ್ಟ್ರಿಫೈಡ್ ಸ್ಟ್ರಿರಿಟ್ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿನೇಚರ್ಡ್ಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಇಲಾಖಾ ಆಜ್ಞೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇದೆ. ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೩–೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವೇಲೆ, ಕ್ರಶಿಂಗ್ ಪೀರಿಯಡ್ ನಲ್ಲಿ, ನವೆಂಬರ್'ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್'ಪರೆಗೆ Karnataka State bottles about 67 Lakhs litres of alchehal ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ **೮೩**_೮೪ರಲ್ಲಿ ೬೭ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವೃತ್ಯಾಸ ವಿನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಲ್, ಈ ೬೭ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ರಕ್ಷಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಏನು ತಯಾರಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ during the period from November to Octember and ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನವುಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ? ೧೪ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳೀದ ನವುಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿತು? Out of this within the State only one lakh liters were sold during this period.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳಿಂದ ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ತಯಾಗು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ಅಸಿಟೇಟ್ ಅಂಡ್ಸ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಇದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರುಣಿಣ್ ಕೆವಿುಕಲ್ಸ್ ಇದೆ, ಫೈವೆಂಟ್ರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀಸ್, ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀಸ್ ಅಥವಾ ಸೆಮಿ ಗೌರ್ಡವೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀಸ್ ಏನು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ವೆಸಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್, ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್, ೬೭ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್, ೮೩–೮೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್, ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಅಸಿಟೀಟ್ ಅಂಡ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಮುಡ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಡಿಸ್ಟಿಲ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸದ ಉತ್ಪನ ಅಗದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮೂರು ದಿವಸದ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಂದರೆ ೭೫ ಲೀಟರ್ಸ್ಸ್, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ಸ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡು ್ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಥೆ "ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರ್, ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಈ ರೆಕ್ಟಿ ಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡೆದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಗೌರ್ನ ವುಂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಅದು, ಪುುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಮುಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೋಗಿವೆ "ಅಲ್ಲಿ ಲೇಖರ್ ಪ್ರಾಬ್ರಮ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಪ್ರೋಡಕನ್ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ಪ್ರೋಡಕ್ಷನ್ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ. apart from manufacturing it with the help of rectified spirit they manufacture other things also. ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟರೊ ಕೂಡ ಮೆಡಿಸನ್ ಮತ್ತು ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ತಯಾರು ದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಡಿಸ್ಟ್ರೀಟ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಮಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ಯೂಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಹತ್ತಿರ ಪತ್ನಿರ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಕೂಪಾಯಿಗಳ ಆನಾಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಚಟ್ಟೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ೨ ರೂ ೭೫ ಪೈಸೆ ಇರಬಹುದು ರೂ. ೬೫ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೩ರೂ, ಒಳಗಡೆ ಇರಬಹುದು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪಾಲಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಈ ವಿ**ಚಾ**ರ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಇಷ್ಟು ರೇಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೨ರೂ. ೪೫ಪೈಸೆ ಗೌರೃ**ಮೆಂಟ್** ರೇ**ಟ್** ಇದೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ರೇಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮೆಡಿಸನ್ಸ್ ಗೋಸ್ಟರ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರತಕ್ಕವರು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಲವುಸಾರಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ೭ರೂಪಾಯಿ ೮ರೂಪಾಯಿ. ೧೨ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು ಕೆಲವುಸಾರಿ ೨೦ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಬ್ಲಾಕ್ ನಲ್ಲಿ ಹೋಗ ಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಿರತ್ತ ರೇಟ್ ೧೨ನೂಪಾಯಿ ಪರ್ ಲೀಟರ್ ಬ್ಲಾಕ್ ರೇಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನ್ನೆ ಸರಕಾರದ ರೇಟ್ ೨ರೂ, ೭೫ಪ್ಪಸ್ತೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ರೆಕ್ಟಿ <mark>ಫೆಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂ</mark>ಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಒಂದು **ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ಗೆ** ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂದಿದೆ. ಇದೇ ರಕ್ಷಿಫೈಡ್ ಸ್ಟೀಟ್ ಔಟ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಕೇರಳ ಇರಬಹುದು, ... ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಇರಬಹುದು, ವುಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಇನಬಹುದು, ... ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಆದರಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ಸ್ ಡ್ಕೂಟ, ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅರ್ವೆ ಗೌರ್ ಪುಂಟ್ ರೇಟ್ ಗೆ ಪೂರಬೇಕು, ಪತ್ರಿಕಾ 'ಗೋಷ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ೨೧ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ಗಳನ್ನು ಕೇರಳದೆ ಮೆಕ್ೊವೆಲ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಜಸ್ಟ್ ಆನ್ ದಿ ಈಫ್ ಆಫ್ ದಿ ಅಸಂಬ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಾನು ಈ "ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮುಂತ್ರಿಗಳು ಹುಬ್ಬಳಿ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು 'ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾ' ರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳು, ಅಲ್ಲ ಅಸತ್ಯ. (ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಇದೇ ರೀತಿ.) ಎಂಬ ಮಾತು ಹೇಳಿದರ್. ಆ ಮೇಲೆ ಏನು ನಡೆಯಿತೋ ಏನೋ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಬಂಗಾರೆಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣಅಸಕ್ಕಇಲ್ಲ, ನಾವು೫ಲಕ್ಷಲೀಟರ್ ಮಾತ್ರ ಕೇರಳದ ಮೇಕ್ ಡೊವೆಲ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು 🔭 ಪ್ರತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದು. ನಾವೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದೆದ್ದ ಎಂದರೆ ? ಅರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೋ, ಬಿಡುತ್ತೇವೋ ನವಂಗೇನು ಗೊತ್ತು

ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಪುತ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆರಿಸಿ ಬಂದರೆ ನಾವೇ ಕೇಳೋಣ, ಆರಿಸಿಬರಲಿಲ್ಲ ಬಂದರೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡವು. ಮಂಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಧಾಯ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. " ೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ, ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಂಗಳ ಆದಾಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರದಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಾರ್ಥದ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು, ಅಧಿಕಾರ ದುರುಷಯೋಗ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನಿ ವಾರ್ಯ, ಬೇರೆ ದಾರಿನೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. It is the right of the people to know what exactly had lappened behind the screen: When the deal took place between the Kerala Mc. Dowell and Karnataka Government through the Excise Department. ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ೨ರೂ. ೭೫ ಪೈಸೆಗೆ ನೀವು ಮೂರುತ್ತೀರಿ. ಆದಕ್ಕಂತ ಬೇರೆ ರೇಟೆಗೆ ಏನ್ನೂ ಪೂರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. `ಎಕ್ಸೈಸ್ ಡಿಪಾಟ್ವೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ೫೦ ಪರ್ನೈಟ್, ಆಫ್ ದಿ ಟೋಟಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ವೂಡಬೇಕು, ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತು ಅದು ಮೆಡಿಸನ್ ಇರಬಹುದು; ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಇರ ಬಹುದು. ಅಥವಾ ಏನೇ ಇರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಅವರ ಒಂದು ಒಪ್ಪೆಂದ ನಾನು ಕೇಳತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಆ ಒಪ್ಪಂದೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌನ್ನವೆುಂಟೆಗೂ ಕಂಪನಿಗೊ ್ರಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ, ಅದು ಮೇಕಾಡೊವೆಲ್ ಇರಬಹುದ್ದು ಷಾ ವ್ಯಾಲೇಸ್ ಇರಬಹುದು ಅದು ಯಾವುದೇ ಇರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಡಬೇಕು, ಅದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ತನ್ನೂಲಕೌ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. Where is The agreement entered into the between the State Government and Mc Dowell or Sha Wallace. What are the terms and conditions. Place them on the table of the House I demand it. ಇದು ನನ್ನ ಒತ್ತಾಯ.

೧.೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ತನ್ಮೂ ಅಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ೮೩–೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೬೭ ಅಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಏನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಮಾಡುವಾಗ ಫ್ರೂ ಸೇಟ್ರಲ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ.? ಒಂದು ಲೀಟರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಯಂತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ. ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೮೩–೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿನ್ದು, ಉಳಿದ ೬೬ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ೬೬ × ೧೫ರೂ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಈ ಡ್ಯೂಟಿ, ೧೫ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ೯೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕಡಿಮೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಏನು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸವನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸ್ಟೇರ್ಟನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ೧೪ರೂ. ನುತೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಈಗ ೧೪ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯೂನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೂನ ಕಂಪುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಮಾರ್ ಡೂಪೆಲ್ ಕಂಪನ್ಸಿ ಮಲ್ಲ ಸಕ್ಕಾಲಿ ಕಂಪನ್ಸಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ೧೯೮೪ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರನ್ನು ೩೧–೧೨–೮೪ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಬಹುಶ: ಶಾಸನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಿರ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕೇರ್ ಟೇಕ್ ಗೌರ್ನವುಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಷಮಾಡಬಾರದು. ಎನ್. ಟಿ. ಆರ್. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಹಾಗೂ ನಿಮಗೂ ಕೂಡ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ತದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ತೀರ್ಮನಿಸಿ, ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟರು.

just to safe-guard, just to see some elementary matters; ie till the Assembly elections are over.

ಅಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಒಳಗಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬಾರದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಬೇಕು, ನೀರು ಕುಡಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಬಂದನಂತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಈ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದೂ ಅರ್ಥ. ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋದವೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ: ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜಿನಾವೆಂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ವರ್ಣಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವಂತಹವರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ರಾಜಿನಾವೆಂ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆಗ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಬಿಜೆಪಿ, ಸಿಪಿಎ, ಸಿಪಿಎ, ಸವರು ಕೂಡ ರಾಜಿನಾವೆಂ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್,—ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು, ಆದರೆ,ಸ್ಟಿರಿಟ್ ಸೇಲ್ ವಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ, —ನಾವು ಇವತ್ತು ಸೋತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುಪಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪನಿಕ್ಕಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದರು. ಸುಮ್ಮೆನೆ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಘವಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾಕ್ ಡೊವೆರ್ ಕಂಪನಿಗೆ ೩೨–೧೨-೮೪ರಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಸಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಗೋವಾದಲ್ಲಿರುವ ಯೂಟ್ಗೆ ೮ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರನ್ನು ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾಪಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಹೈದರುದುವರ್ ಮುನಾಟಿಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರನ್ನು ೫–೨೨-೮೪ರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ ಡೊವೆಲ್ ಕಂಪನಿ ಸೋನಾ ಡಿಕ್ಟಲಯೂ ಟಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ ಡೊವೆಲ್ ಕಂಪನಿ ಸೋನಾ ಡಿಕ್ಟಲಯೂ ಟಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್, ೨೭–೨೨-೮೪ರಂದು ೨ ಲಕ್ಷಲೀಟರ್,೧೩–೨-೮೫ರಂದು ೩ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಹೈದ್ರಾಬಾದರ್ ಯೂನಿಟಿಗೆ ೮ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಧ್ರಪ್ರಪ್ರದೇಶದ ಹೈದ್ರಾಬಾದರ್ ಯೂನಿಟಿಗೆ ೮ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ಗಾಸ್ ಕರೆಯ ಡಿಸ್ಟೆಲರಿ ಸ್ ಅಂಡ್ ಅಲೈ ಪ್ರೊಡಕೆಡ್ಟ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್ಗೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ನಾಸ್ ೯ ಕೇರಳ ಡಿಸ್ಟೆಲರಿ ಸ್ ಅಂಡ್ ಅಲೈ ಪ್ರೊಡಕೆಡ್ಟ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್ಗೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ನನ್ನು ೧೫ರ೧.ರುನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆನಂದ್ ಡಿಸ್ಟಲರೀಸ್, ಗೋಮಾ ಯೂನಿಟಿಗೆ ೨೪ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ನ್ನು ೨೮–೧೧–೮೪ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೪೮ ಲಕ್ಷದ ೨೪ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವಾ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರೇಟ್ ಎರಡು ಚಿಲ್ಲರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲೀಟರಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮೂರಾಟ ಮೂಡಬೇಕು ? ಏನು ಕಾರಣ ? ನವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಐಟಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಂತ್ತೇನೆ. ೨೮–೧೧–೮೪ರಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಡಿಸ್ಟಲರೀಸ್ ಗೋವಾ ಇವರಿಗೆ ೨೪ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಮೊದಲು ಮೂರಾಟ ಮೂಡಿದ್ದು ನಂತರ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಬರುವುದಕೆ ಮೊದಲು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಏನು ಇತ್ತು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲ ಮಂಡಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬುದ್ದಿ ಮಾದವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ರವಿನ್ಯೂಸ್ ಅನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರವಾವೂ ಇಲ್ಲ. ನೀತಿಬೋಧೆ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ಇವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ವೃಕ್ತಿ ಇವರಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಆದಾಯ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕನ್ನ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬುದಾಗ. ಆದನ್ನು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್ಕ್ಟೈರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಂ ಎಂದು ಶೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರಂ. ಅವರು ಎನ್ಕ್ಟೈರಿ ವೊಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೇ ಬಂತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್ಕ್ವೈರಿ ಆದವೇಲೆ ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಆ ವರದಿ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೇ ಬರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೇ ಬರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ತದೆ. ಮೌಲ್ನಡ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ, ನೇರವಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ......

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—This is too much. ಅಯ್ಯೋ ಬಿಡಿ. ಬಹಳ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದೆಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.....

(Interruption)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬುಗಾರಪ್ಪ,...ನೀವು ಸ್ಥಿಮಿಂತ ಕಳೆದಂಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸ್ಥಿ ಮಿತ ನಾನಂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಸಹೋದರರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೯ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯೀನಷ್ಟು ಮಾರಾಟಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಎದರಿಸುವಷ್ಟು ಛಾತಿ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು....ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತ ನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನು ಪುದನ್ನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. ...ನಾನು ತಾಳ್ಮಿಯಿಂದಲೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಅನ್ನು ೨ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರಲ್ಲಾ; ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರ ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಶಿಲ್ಕು ಇತ್ತು ?...

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ, ...ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇ್ಯಫರ್ರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಮೀಷನರನ್ನು, ಆಫೀಸರ್ಸ್ನ ಅನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರಪನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಇಂತಿಂಥಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಇದು ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಏನು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಸಕ್ರಟರಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳಿ ಇಂತಿಂಥಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥಾ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲೀ;

ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಪಿಸರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ನಿವಂಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಆ ಅರ್ಫಿಸರ್ ಏನೋ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕರೆಸಿದರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಒಂದು ಕರ್ಚಿಸಿಯಿಂದ ಹೋದರು. ಅಥನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ಕೇಳಿದ್ದ ಕೈ ಅವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತುಕೊಂಡು ಆರ್ಫಿಸರ್ ಅನ್ನು ಕರೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದುರಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಈಪೊತ್ತು ಶಾವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಂತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಪೊತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಪೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಇದೆ; ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದೆ ಮುತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜನಕೆಗೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ —ಯಾವ ಆಫೀಸರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಮನೆಗೆ ಕಠೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಂದೆಯೂಹೇಳುತ್ತೇನೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ವೃವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಏತಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕರಿ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಆಧ್ಯಕ್ಷರು —ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಕೊರಬೇಕು ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಭಾನಾಯಕರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಕೂರಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕರೆಸಿದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾವಂಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ....ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಮನೆಗೆ ಕರೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆಮೇಲೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೂಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ:

(ಗೊಂದಲ)

ತ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಶಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಲೇ. ನಾನು ಸೃಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಏನಾದರೂ ಇವೆಯೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಪ್ರಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಾವು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. -- ಇಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ ... ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುರ್ನಾಣೆಗೆ ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ನವ್ಯಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಸಾಸನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ನವಂಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಯೂಪ ರೀತಿ ಮೂರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಚುನಾವಣೆ ಖರ್ಚಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯೀನಂತೆ ದುರ್ವವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ಲದ ಚುನಾವಣೆ ವೆಚ್ಚ ಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪು....ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದಂದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಪಿಯಲ್ ಎನ್ಕ್ಷೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. ... ಜುಿಷಿಯಲ್ಲ್ ಎನ್ಕ್ವೈರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಇತರ ಎನ್ಕ್ವಯುರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಮ ಬಂಗಾರಪ್ಪನೆವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುರಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಕಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದು ಏನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇವರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ-ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬ್ರಿವರೀಸಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿವು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಹ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ...ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ...ನಾವು ಬ್ರಿವರೀಸ್ಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಆರೋಪ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ ==ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯಪರೆಗೆ **ಬ್ರಿಪರೀಸ್**ಗೆ ಲೈಸ**ಪ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಡು** ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು _ = ಹೇಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.-_ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಎ**ಹ್ಕೈರಿ ಮಾಡಬ**ೆಳೇ ಮಾರೋಣ,

್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.--ಪೂಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು? ತಮಿಳಂನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜುಡಿಪಿಯಲ್ ಎನ್ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ನೀವೂ ಏಕೆ ಒಪ್ಪೆಬಾರದು,

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. –-ನೀವು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದ ಕೈಲ್ಲಾ ಜೂಡಿಶಿಯೇಶ್ ಎನ್ಕೈರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೦ ಆರೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ --ಹಳೆಯ ವಿಚಾರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ....ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬೆಲ್ **ಪಾಸಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಕುನಂತಿ** ದೊರೆತಿದೆ.....ಅದರ ವಾಂದೆ ಇಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ .-- ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. ==ನೀವು ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಏಕೆ ತಾಕಂತ್ರೀರಿ. ಅಪರಿಗೆ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಾಕತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ __ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವ<mark>ನ್ನು ತೆಗೆದು</mark> ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.... ಇಷ್ಟೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಾನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. – ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂಗಾರಪ್ಪ.== ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಬೇ<mark>ಕೆ ಹೇಳ</mark> ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. °

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. __ಅಯ್ಮೋ ದೇವಾ! -

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. --ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇದು. too much on the part of the leader of the House. ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. -- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪರವಾನಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ .- - ನಾನಂ ಈಲ್ಡ್ ಆದರೆ.....

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. ಅವರು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ನೀವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ...ವಾಹ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆರೋಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಏನೂ ಆಸ್ಪದ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ರೂಶ್ಸ್ ಇದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ರೂಲನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.....ಯಾವ ರೂಲ್, ಏನು ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ....ನೀವು ಪರಮಾತ್ಮರಾ, ಸರ್ವಜ್ಞರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.--ಇದು ಉಪಯೋಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ __ನೀವು ಸರ್ವಜ್ಞರು ಆಧತಕ್ಷಣ ರೂಲ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಆರೋಪ ವಾಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ದುಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ನೀವು ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಆಧಾರ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಲ್ಲ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೊ ಮೊದಲು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯುಲಿ ಯುವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಇದೇ ತರಹ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಆರೋಪಗಳಿಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾ ಗುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸಂಬಂ ಧಪಟ್ಟ ಮುತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಇದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಇವತ್ತು ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಆರೋಪ ಇರಲಿ ಇವತ್ತು ಲೋಕಾ ಯಂಕ್ತ ಮಸೂದೆ ಹಿಂದಿನಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೊದಲನೇ ಒಂದು ದೇಣಿಗೆ, ಆದು ದರಿಂದ ಇವರ ಆರೋಪ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದು. ನಾವು ವಾಯಿದೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. <mark>ಐದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ</mark> ಕಾಲ ಇದೆ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಆಥಾರ, ಪುರಾವೆಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ಇಡಲಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಲಿಕೈ <u>ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.</u> ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

(ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕರತಾಡನ ಮಾಡಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂದು ವಿಷಯ, ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ವಗೈರೆ ಬಾರಿಸಬುರದು. ಹಾಗೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಾವಿಟ್ಟು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.--ವಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮ್ಮ ವರುಖೇನ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಯವ್ಯಯವ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೇರವಾದಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ

ಹಾಗೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಜವಾಚ್ಮಾರಿ ಇದೆ, ಹೋಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 🌷 ಎಕ್ಸ್ಟಿಜ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 🥞 ರಟ್ ಮಾರಾಟಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಾಗಿ ತಕ್ಕ, ಪಷ್ಟವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಿಸಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾ ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ಗೆ ಮೂರು ಬ್ದಾರಿ. ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯುವರು ಕೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆವಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹಾನಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೆ ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ಗೆ ಮುೂರು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ನೇರವಾದ ಅಪಾದನೆಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಕ್ಷ್ಮಾಧಾರವನ್ನು. ಈ ಸಭೆಯು "ಮುಂಚೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಜವಾಬ್ದಾ ರಿಯಾತವಾದಂಥ ಅಪಾದನೆಯಾವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂಡರೆ, ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯಾವರು ಬೇರೆಯಾವರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾ ಯಿಂಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜವಾಜ್ನು ರಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಶನಾಡುವಾಗ ಅಧಾರ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಭಯಲ್ಲಿ ನಿವಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದ ಜೊರ ಮೇಲೆ ಜೀಕಾದರೂ ಸೂತನಾಡ ಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹಪ್ಪವನ್ನು ಕಸಿದುಕೂಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಸ್ನೆತಕ್ಕೆ ಆರೋಪ ಏನು ಮೂಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವೆರಿಸಿಲಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಂ ಸಾಬೀತಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೇಡೆಯವರಾಗಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.....ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೃಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪುತ್ತುಮೆಕ್ಟ್ರಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಏಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಸಂಘನ್ಮೂಲ ಖೋಕಾ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಸಂವಿಧಾ ನಾತ್ಮ ಕವಾಗಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಪಾದನಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕೆ ಅಗಿರಕವ ಲುಕ್ಸಾನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಳಕಳೆಯನ್ನು ಹೈಕ್ತ ಪಡಿಸಿದಿರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರಂ ಇಲ್ಲ.

೨-೦೦ ಪಿ.ಎ೯

ಆದರೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು, ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಬೇಕು, ೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ.ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ತಾವಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ತಪ್ರಾಸಣೆ ತಾವು ಮಾಡಬಹುದು, ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ತೆಗೆಸುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಮಗೂ ಅ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಕುತೂಪಲ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ದಕ್ಕೆ ಬರುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಆಧಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—೯೦ ಕೋಟೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನಾದರೂ ನಿಜವಾದರೆ ನಾನು ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಇರುವುದಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ರಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಂ ನಾಳೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಇದೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಸಾಕು ಇವರು ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಆದದ್ದು ವಿಳಿನೇ ತಾರೀಖು ಅದರ ಪಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ವಿಕ್ಷನೇ ಶಾರೀಖು. ಇಲ್ಲಿ ಎದುರುಗಡೆ ಕುಳಿತ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡ್ಡಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ೩೦ನೇ ತಾರೀಖು ರಾಜೀನಾಮೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿ ದಿವಸ ನನಗಂತೂ ಕನಸುಮನಸಿನಲ್ಲೂ ಇರಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು, ರಾಜೀವಾ ಗಾಂಧಿ ಹತ್ತಿರ ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿನೆ? ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೩೦ನೇ ತಾರೀಖು. ೩೦ ರಿಂದ ೫ನೇ ತಾರೀಖನದರೆಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಮಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಾವದ್ದು ೩೦ನೇ ತಾರೀಖು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವು ದಾಗಲೀ, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಎಕ್ಸ್ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಪರ್ವಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಎಕ್ಸ್ಪಪೋರ್ಟಿಗೆ ಪರ್ವಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಎಕ್ಸ್ಪಪೋರ್ಟಿಗೆ ಪರ್ವಿಷನರ್ ಲೆವೆಲ್ ನಲ್ಲೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ತಾರೀಖನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪೇಳದರು. ಆ ತಾರೀಖನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. ... ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪುನ: ವಿವರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ ಎರ್ಪೈಲಕ್ಷೆ ಲೀಟರ್ ಇರಬಹುದು ಅದು ಬೇರೆ ರಾಹ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿದೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾದ ವಿಚಾರ ಮೇನಲ್ಲ ನನಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ದಯ:ವಿಟ್ಟ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ. ಆಧ್ಮಕ್ಷರೆ, ತಾವೇ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ವರು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ವರನು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ,...ಹಿಂಗೆ ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು ಇವರು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪು ಆ ವಿಚಾರ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಪಂಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಕರನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದೇವು ನಾವು. ಆ ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ದಚ್ಚರಲ್ಲ ನಾವು. ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ೩ ಬೈರೇಗೌಡ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಮ ಬಂಗಾರಷ್ಟನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಸವಿತಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ದಡ್ಡರಲ್ಲ ನಾವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದು ಸದನದ ಸಮಿತಿ. ಸವನದ ಸಮಿತಿಗೆ ಅವಮಾನಕರವಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ,....ನಿವುಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಗ:ವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಟೇಪ್ ಹಿಡಿದೇಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ. ....ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

್ರಿಶ್ರೇ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವು 'ಸುಮ್ಮನೆ' ವಿುನಿಸ್ಟರಾಗಿರಿ, ' ಟೇಫ್' ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ. ನೀವು ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದರೆ ನಾವೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. .... ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ .— ಇಲಾಖಾ ಮುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ **ಮುಂತ್ರಿ**ಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ವುಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಹಿಯೂ ಕೂಡ ಫೈಲಿಗೆ ಆಗಿದ್ದೆ ಕೆಲವಕ್ತಾದರೂ ಸಹಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ನಿಷ್ಟಕ್ಷಪಾತವಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮೌಲ್ಕಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುಪವರು ತಾವು. ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಸಿನ್ಕ್ಲೈರಿ ಮಾಡಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀಶಿ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಪೆಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲಾಖಾ - ಮೆಟ್ಟದಲ್ಲಾದರೂ - ಸರ್ಕಾರ - ನೇರವಾದ "ಜವಾಬ್ದಾ ರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇ**ಲಾಖಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾ**ನವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾ**ಟ್ದಾ**ರಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಒತ್ತಾಯೆ. ನಿಮ್ಮ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಜಾರಿಗೆ ಬಿಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ As on to-day, I demand that there should be a judicial enquiry to probe into this matter. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸೀತೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಹಾಗೆ <mark>ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ಬಂದರೆ ನವುಗೂ ಸಂತೋಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚುರದಲ್ಲಿ ಲ</mark>ೋಪವುದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗವುನಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಮ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಮ - ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರೂಫ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲಕಪ್ಪು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. **ಚುನಾವಣೆ** ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಪನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ_. ನಾನು ಕಂಪೆನಿಗಳ ಪರ್ಭಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಚಾಯಿ ಬಿಡಿಸಿತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ನಿಜ. ವೃವಹಾರ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುಪುದಿತ್ತು. ಚುನಾಸಣೆ ಬಂದದ್ದರಿ:ದ ನಿಂತಿದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಲವಾರು ವಿವರಗಳಿವೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನ್ತು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವ್ರ ಹೇಳಿರತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ..

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ, —ತಮ್ಮ ಆರೋಪಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಸವಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಂದುಲೀಟರಿಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ

ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್ಕ್ಟೈರಿ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾಡಬೇಕೇ, ಬಡಬೇಕೇ, ಅಥವಾ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸದನದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದಗೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಂತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ, — ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—You have made a specific allegation You have to produce the prof.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ....ಎನ್ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. _ಎನ್ಕ್ಷೈರಿ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಹೊರಗಡೆ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕ್ಷೇಪ ಇರತಕ್ಕ ಆರೋಪವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು, ಆದ್ದರಿಂದ...

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್__ತಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರಾಜನಾಮ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ವಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್, —ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಜವಾಬ್ದಾ ರಿಯುತ ಸದಸ್ಯರಂ. ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಹೇಳುವ ಬದಲಂ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗುರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಪೋರೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರೆಗೂ ಇರು ತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಖ್ಯಸಚೇತಕರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪುಧೈ ಮಧೈ ಮಾತನಾಡು ಪುವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವುಳೃವರು ತಾವು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವೆಾಗಿಯೂ ಆರೋಪಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಿಯುಮದ ಪ್ರಕಾರ. ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನ ಮೇಲೆ ಅಪಾದಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂತಹ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಡತ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಕಡತ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬ:ಗಾರಪ್ಪ....ನೀವು ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. __ ಮಾತನಾಡುವಾಗ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಖಂಗಾರಪ್ಪ ....ನೀವು ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ನಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಂ, ನೀವು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಾವೂ ಅದೇರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗೆಡೆ.—ಅವರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾಸರೀತಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಿಯಮ ೩೧೦ ಮತ್ತು ೩೧೧ ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಹೇಳೀದರು. ನಿಯಮ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

- 310. Amember while speaking shall not
- ii) make a personal charge against a member.
- v) reflect upon the conduct of a person in high au hority unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper terms;
- 310. No allegation of a defamatory or incriminatory nature—shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply.

Provided that the Speaker, may at any time prohibit any member from making any such allegation if he is of opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation.

ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ, ಅವರು ಒಂದು ವಹಾತನ್ನು ಸೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಚಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಪರಿಟ್ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯು ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಏನಾದರೂ ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯು ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಘಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೊಡ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ. ಈಗ ಅದರ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆದುವರು ಪಕ್ಷದ ವಂತಿಗೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯು ಕಮಿಷನ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡತ ದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ಕಡತ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ. — ಮಾನ್ಯಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಒಂದು ವಾದ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎದಿದ್ದೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿರಿಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆದಂತಹ ದೇವೇಗೌಡರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿ ದರು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಗಂಭೀರ ವಾದ ಆಪಾದನೆ. ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದುಲ್ಲಿ

ಕಡೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಾಮಾವಳಿಗಳೂ ಗೊತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರುಚ್ಚಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲಿ ಸಿರೈದೆ

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ....ವುಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧೆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ... ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯುವರು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೀಟರ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕಡತವನ್ನು ನೋಡಿ. ಈಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟೇ ನಾನ ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ,....ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ವೇಲೆ. ತಾವು ಕೂಡ ಕಡತಪನ್ನು ತರಿಸಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ನೀವು ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ. ನೀವು ಆಂದರೆ ಬೈರೇಗೌಡರು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ....ನೀವು ಅಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಅವರಿಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಆಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ. ನೀವು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರವು....ಹಾಗಲ್ಲ, ನೀವು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಅಂದರೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರೆಂದು. ನೀವು ಆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ.

2_20 2, 20.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತಂ. ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಟೇಪಿನ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೈರೇಗೌಡರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಂಲಿ, ... ಮಾತನೀಡಿ ಆಯಿತಲ್ಲ.

+ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ್).-- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಮಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಭಾಗಶಃ ಮುಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಯಮ್ಮಯ ವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಭಾಷಣವಾಗಲಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆದಂತಹ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣ ಆಗದೆ ಕೇವಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನಂತೊ ವುನಸಾರೆ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಲಿ ಅವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಲಿ ಆ ಟೀಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಗ್ರವಾಗಿದೆ ಅಸಾಧುವಾಗಿದೆ ವುತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭಂತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು <u>ವೀರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತ್ರನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.</u> ನಿಜ್ಯ ಅವರು ಬಹಳ ಕಟುತನದಿಂದ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇಜ್ಫಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಟೀಕೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲ್, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆ ಯಾಗಲಿ ಸವುರ್ಪಕವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ನಮ್ಮೆದಂರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ವಾದಂತಹ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪುಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಅನಾಚರಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುಪವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜನತೆ ನಮಗೆ ತಿರುವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜನತೆ ನವಾಗ ತೀರ್ಪ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅದೇ ಜನತೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ನಲ್ಲಿ ತೇಂದ್ರ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿರುವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ತೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಾಗಲೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನು ವುಂತ್ರ ಬಲದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕ ಪುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಹ್ಯ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರಿಷ್ಕರಾಗಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ರಾಗಲಿ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಸಾತನ್ನು ಪದೇಷದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ನಂತರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತ್ವುತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ನಿಜ. ಮಾನ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ಕೇವಲ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆಯ ಧುರೀಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಜನತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರು ವಂಥ ಮಾಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಗೊಳಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಭಾರ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನಾಗಲಿ ಆಥವಾ ದಕ್ಷಿಣದ ಇಲಯದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನಾ ಗಲಿ ಕರೆದು ಸಭೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ನಾಯಕರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸ ದಿಂದ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ತಮಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಪಾಡುವ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಬೋಗ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವೃವಾಗಿಸಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರಾವ: ಕೈಷ್ಣ ಹೆಂಡೆಯಂದರಿಗೆ ಬುದ್ದಿ ವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೀರಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಒಮ್ಮೊಮೈ ಅವರು ಸಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ದನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಕರೆಗತೆ ವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಮಾತಂ ಕೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ನಂಬಲೇಬೇಕೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

[†] ಈ ಚಿನ್ಹೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಓಚಿನ ಅಹವ್ನಿ ಕೆಯಿಂದ ಬಜೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೆಗಡೆಯವರಿಂದ ಇಂಥ ಭಾಷೆ ಬಂತಲ್ಲಎಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನದು ಪುಂಗಿಯಿತು. ಇಂದಿನದು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇಂದೂ ಬರಗಾಲ ಪೂರ್ತಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಾಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಕಾಮ ಗಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯ ಉಡುಗೊರೆ ಇದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ನರ್ನೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆಯೆ? ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ನಡೆದಿದೆಯೆ? ವಿಚಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆದಾಗ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ನರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಭವಿತವ್ಯದ ಕಡೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಆಯಿತು. ರಾಮಕ್ಷಷ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದರಿಂದ ಬರಗಾಲ ಕಾಪುಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಮ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂಥದ್ದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ. ಇಪತ್ತಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ, ಕೇಂದ್ರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಫ? ಶ್ರೀವಾಶಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯೆಂಪರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿ ಸಾಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ರಾಪಚೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸ್ನಾಗತಿಸಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ಪುಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಣದ ವಿನಿಯೋಗ ಏನಾಯಿತು? ಆ ವಿಷರ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು ಸ್ವಾಮಿ? ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೇ? ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೇ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮಿ ಬೃರನ್ನು ಕೂಡಿ ಆರಿಸಿದ ಜನರ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರ ಮೇಲೂ ನವಾಗಿ ದ್ವೇಷ್ಕ ವಿರಸ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತಪ್ಪ. ಒಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದಾನೋದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರದ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬೇಕೇಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅದು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಜಯನಗಠ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಬಂದರೂ "ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದಲು ಕ್ರಮೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸಿ ಪ್ರಕಾರ ವಿಜಯಾನಗರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಪುರ್ನ ಪ್ರಾರಂಭ ಪೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನವ**್ಮ** ಮೇಲೆ ಜವಾ<mark>ಬ್ದಾ</mark>ರಿ ಹಾಕಿದ್ದುರೆ. ವಿದ್ಯುದ್ಧೀಪ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಕೂಡಿ .....

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.....ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವಿಜಯನಗರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಡೆ? ಈ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರುವ ಹಣ ವಿಷ್ಟು? ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ವಿಜಯನಗರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ?

ವಿಜುವುನಗರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ ಕಾಸ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ? ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇದು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್...... ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣೀ, ತಾವು ಈ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹೀದಿನ ಸಲ ನೀವು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರಿ. ಈ ಸದನದ ನಾಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಂದೂ ಇಂದೂ ಮುಖ್ಯಹಣ್ಯಿಗಳಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾವ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣನೆಗೈಯವರು ಕೂಡಾ ಒಂದು ಬಣ್ಣೆಟ್ ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕೆಲಸೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ದೇವೆ ಗೌಡರ ಮಾಸ್ಟರ್ ಮೈಂಡ್ ಏನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೇವಲ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ನಿರ್ವರೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಣ್ಣೆಟ್ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂ ಪ್ರೀಟ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಅಗಿದೆ. ನಾವೂ ನೀವು ವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಅನಿದೆ. ನಾವೂ ನೀವು

ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ವಿಜಯನಗರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸೋಣ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನಿಮಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ ನಾವು ನಡೆದರೆ ಬರೀ ಒಂದು ವಿಜಯನಗರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಜಯನಗರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾವ ನೀವು ಕೊಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನೂ ೫ ವರ್ಷ ಬರೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿ ಕೇಂದ್ರ. ಸರ್ಕಾರದ ಮವೊನಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ _ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಈ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಇತಾಕುಗಳನ್ನು ಆಡಿ ವೊಟ್ಟವೊದಲನೆಯುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರ ಶಾಖೆಗೆ ಬರೋಣ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಶಾಖೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಅವರು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಾವು ಕೂಡಾ ಸಹಕಾರಿಗಳು. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹೆಗೆಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು <u>ಬೆನ್ನೆಲುಬನ್ನಾಗಿ</u> ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆಗ ಕಲವು ಜನೆಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ವೃವಸಾಯಗಾರರ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಯಸ್ತಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಕೂಡಾ **ಹೇಳುತ್ತೇನೆ**, ವ**ು**ನ್ಕ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯುವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೂಡಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾ ಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯುವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಇವತ್ತೂ ಕೂಡಾ ಅವುಲಿನಲ್ಲಿ ತಂದ**ರೆ** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರೂ ಎಂದುದೂ ನಿವಾಗ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ನ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯುವರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ...

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. _ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿ ಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ, ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್. —ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯುವರ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಆ ವರದಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಅಮಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಪಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಡುಕು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಇಪತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವರದಿಯ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಕೊಟ್ಟ ಪರದಿಯನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಈ ರೈತರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಂತು. ಆದರೆ ನಾಣು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ನಾದರಿ ಆಕ್ಟ್ ನ್ನು ಅಮಲಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರು ಈ ರೀತಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ಜಪ್ರಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರುವ ಕಾರಣ ಏನು ಇತ್ತು? ರೈತರ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎನ್ನು ಪ ನೀವು, ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ನೀವು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ರೈತರನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆ ಕಾಸೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಇತ್ತು? ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ತರಬಹುದಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಸಲ ತಾವು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತಂದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್ ಜಾಲಸ್ಪ. — ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೈತ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ on or before due date ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಬಾರ್ಡ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೭ ಪರ್ಗ್ಗೆಂಟ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏಕ ತರೋಣ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್.ಪಾಟೀಲ್. – ಸಬಾಡ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೭ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಯಾವಾಗ ತಂದಿದ್ದ ೧೦ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯೆಟಿ ಕವಿಸಾಷನರ್ಯವರು ಲಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಹಾಗೇ ಕುಳಿತರು. ಸಹಕಾರೀ ಮೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೂವ್ ಮೆಂಟೇ ಎಂದು ಸಹಕಾರಿಗಳಾದ ನಿರ್ಮಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ, ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ ನಿಜವಾದುತಹ ರೈತರೆ ಚಳುವಳಿ. ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಯುವಾದಾಗ ರೈತರ ಹಿತ್ತ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗೆಡೆಸುವರು ರೈತರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು, ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದ^{್ಟ್} ಮಾನ್ಯ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗೆಡೆ ಯವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬಾರದೆಂದು ನನಗಿಂತಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬರೇ ಇರಬೇಕು, ಮೂರು ಮುಂದಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳಾದಾಗ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸುದ್ರೈವ ದಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಾದವರು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿಗಳೇ ಆದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿಗಳಾದವರು ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಸಲ ನೋಡಿದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಇದೆಯೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ತೀಮ್ ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ತೀಮ್ ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಇವತ್ತು. ಮನೆ ಇಲ್ಲದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರೇ? ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನವರು ಇಟ್ಟರು ಜನತಾ ಮನೆ ಗಳೆಂದು. ಆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೈನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು.ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಆವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖನ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಅವಧಿಸುಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಈ ಒಂದು ಡೆಪಲಪ್ ಮೆಂಟಲ್ ಆಕ್ರಿವಿಟೀಸ್ ಗೆ ಗೋ**ಿಸ್ನೆ** ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅಥವಾ ಜನ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೊಚ್ಚೆದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ತಲೆಎತ್ತಲಿ ಎಂದು ಕೈಬಿಸ್ಟು ನೋಡೋಣವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುಪು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪದೇಪದೇ ಸ್ಲೋಗನ್ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು, ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುವುದು? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೭೫ ರಿಂದ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಬರಬೇಕಿಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ನಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನ ನಿಮ್ಮ ನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಂದರು. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಹಾ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಫೂರ್ತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಇದೆ.

೩-೦೦ಪಿ. ಎಂ,

ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹರಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾರಿ ೧.೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತವನ್ನು ಜನರು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮತವನ್ನು ನಿಮಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ೨ ನೇ ಹಂತದಿಂದ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬವಣೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇದು ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಇವತ್ತು ೩_೪ ಅಂತಸ್ತುಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಮನೆಗ ಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಗದಗ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಸುುವ ನೀರಿಗಂತೂ ಬಹಳ ಬವಣೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅವರು ತಮಗೋಸ್ಕರ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ ಸ್ಪಾಕ್ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ತಮಗೆ ಅದರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ರವರು ವಾಟರ್ ರಿಸೀ **ಎಂಗ್ ಸ್ಟೇಷ**ನನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು ಅನಂಸರ ನಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸಉಳಿದಿತ್ತು ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ನಲ್ಲಿ ಪೈಪನ್ನೇ ಮೂರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೆ ದೊಡ್ಡ ವರಿರಲಿ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಯಾರು ವಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. "ತಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಗಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿ ಗಾಗಿಯೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇರಿ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಭಾಗದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಆಕ್ಥೆ ಪಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ, ಜವು ೩೦ಡಿ. ಸಿರ್ಸಿ ಸಿದ್ದಾ ಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಗದಗ್, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಹಣ್ಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಪ್ರಮು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನು ಪ್ರಬಗ್ಗೆ ತನ್ನಗೂ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವರಿಗೂ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ .— ನಿಮ್ಮ ಗದಗ್ ವಾಟರ್ಸಪ್ಷೃಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ . — ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೨ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನಲ್ಲೀನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಹಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿವಾಗೆ ಮತ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀವು ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂ ಎರ್ಗ ಇವೆಯೇ ? ಈ ಬಜೆಟ್ನನ್ನು ನೀವು ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ 'ರಾ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪುಕ್ಕಟಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒಟ್ಟೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಕೂರಲು ಜಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಕೂತುಕೊಳ್ಳವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದುತಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಮರಗಿಡಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೂತು ಪಾಠವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೆುಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆದಿ ದ್ವಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿಯಾವರೂ ಹೊಸಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಂಸದಾಗಿ ತೆರೆದಿ ದ್ವಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅಶಾಲೆಗಳ ಬಾಬಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪೈಸೆಕೂಡ ಈ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹಾವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದು ಎಂಥ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಪುತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನು ಅಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಬಜೆಟ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಜೆಟ್ ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸುಸಜ್ಜಿ ತವಾದ ಬಜೆಟ್ ನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಂಬ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಪುಂಪಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅದು ಸಾರ್ಥಕ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣೆಯವರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಬಹಳ ಆಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹರಕುಮುರುಕಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಂಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ತಮ್ಮಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಮುಂಜೂ ರಾತಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲೇ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಾದರೂ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶ್ವೌಚಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿನಿಂದ ಹೊಸಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಒಹಳ ದೂರ ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಓಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ಕೊರತೆ ೩.೦೩೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕೊರತೆ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ನೀವು ನಿಮ್ಮಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅನಂತರ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಕೆಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ಬೀಜ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ ಏನು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತು ಕೂಡ ಈ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆಗ್ರಿಕೆಲ್ಚರಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಗೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾಲು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಒಂದೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಮೈಸೂರು ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇದೆ. ಹೂಸದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದು ಏನಾಯಿತು ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಪರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಭೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕೀರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋದೀತು ಎಂದು ಆ ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರು. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನೂ ರೆಗೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕೆಂಥ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಪರ್ ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮಾಸ್ಕ ಬೆಂಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಧಾರವಾಡ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗೆದಲ್ಲಿ ಆದೇರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲೇಜ್ನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾಲೇಜಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಸಾಲದು; ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೃಷ್ಣಾ ವೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಬಂದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧಾನ್ಮಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಪರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಡ್ಲೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಏನೇನು ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಏನೇನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಹುವುಸ್ಸು ಕಂಡುಬರಣತ್ತಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ವಿದ್ಯಾವುಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಗೃಹಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ರೈತಾಪಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಲು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಿಸರ್ಚ್ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ತೀರೆ ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಹ್ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟ್ರರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅದು ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟೆಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಈ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ತಳಿಯನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ವಾಗಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಚಿವರು ಇತ್ತಕಡೆ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ವುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಈವತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ರಿಸರ್ಚ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ರಿಮೀಟ್ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಈವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹವಾರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಟೊಮೋಟೊ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ಟೊಮೋಟೊ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೆನ್ಮಾರ್ಡ್ನ ಮತ್ತು ಯುಗೋಸ್ಲೇವಿಯಾದಿಂದ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತಮವಾದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಲಕ್ಷತನ ಹೋಗಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೀಸರ್ಚ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ರೀಸರ್ಚ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಬಿಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕ್ಕಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೀಸರ್ಚ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಯಲ್ ಕನ್ ರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೈತಾಪಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದಂಥ ವಿಚಾರವೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಈವತ್ತಿಗೂ ಸಾಯಲ್ ಕನ್ ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ರ್ ವರು ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಒಂದು ಹೇಸ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮಸೂದೆ ಜಾಯಿಯಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಯಿತು ಆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅಪಶ್ಯಕ ಎಂದು ಶಿಫಾರೆಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ವಿಫಲರಾದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಯಿತು. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದೆ. ಬಿಟ್ಟುಹೋದಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಬಂದವರು ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಆ ಕೀರ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅವನ್ನು ತಡೆದರು. ಅದನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊರತು. ಅದನ್ನು ಚಲೋ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಯುತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಕಲ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನೀವೇ ಮಾಡಿ; ಮತ್ತು ನೀವೇ ಆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿಂರಿ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವುಲ್ಲಪ್ಪ ೨೧೯೮೦ ರಿಂದ ೧೯೨೩ರ ವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು. ಆವಾಗ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. **ಪಾ**ಟೀಲ್.—ನಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು ನಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಂದಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಇದಾದನಂತರ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರೈಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರೈಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈವತ್ತು ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಬೆಳೆದಾಗ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈವತ್ತು ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಬೆಳೆದಾಗ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲನ್ನು ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಖರೀದಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಜಾಗ್ ನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಲೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತೆದು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಕೆಣಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಲೆ ಬರುವ ತನಕ ಬಿಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಕನ್ಸ್ಟೂಮರ್ಸ್ಟಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ಅಭಾವ ಇರಬಹುದು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆಂಧ್ರಕಡೆ ನೋಡಬೇಕು, ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀಪ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ರಷ್ಟಾವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಲುಕೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನೋಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಶ್ರದ್ದೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ನಿನ್ಮುನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಡಿ ಹರಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಶ್ರದ್ದೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ನಿನ್ಮುನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಡಿ ಹರಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಫೈನಾನ್ಷಿಯುಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆ ಇಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡೆತ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು ರೈತರಿಗೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾಲದ ಸವಲತ್ತು ಈ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸಿಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಡೆತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡೆಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಸಾಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೊಸ ಸಾಲವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಾಷನರ್ ರವರೇ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ನಾಚಿಗೆ ಗೀಡಿನ ಕೆಲಸವ್ಯಾತು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅಸ್ ಮರ್ಥರಾಗಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಾಷನರ್, ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಾಷನರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ೪ –೫ ಮಂದಿ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ನೋಡಬೇಕು. ಆಗ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬರುಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ಫೇರ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಚಲೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಕ್ಕೆಂದರೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವೆಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮುಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಮುಂದಿ ಹರಿಜನೆ ಸದಸ್ಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೋಮ್ ವಿನಿನಸ್ಟರ್ ಆದರೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹರಿಜನರ ಉದ್ದಾರ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆಂಥ ಹರಿಜನರ ಜೀವನ ಸಂತೃಖ್ತಯಿಂದ ಯಾವಾಗ ಕೂಡಿರುತ್ತದೋ ಆಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಾರೆ, ಅಥವಾ ಎಂ, ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಏಳಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ವಿವೇಚನೆಯುತವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೋಶಿಯಲ್, ವೆಲ್ಫ್ ಫ್ರೇರ್ನೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇನ್ ಫ್ಲೂ ಯೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಸಂಬಂಧ ವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಸೂಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್ಫ್ ಫ್ರೇರ್ ಆಸ್ತವ್ಯಸ್ಥ ವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಮಸ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ ವಾಗಿದೆ, ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದೇ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಉದ್ದೇಶ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ರಾಜೀವಗಾಂಧಿಯವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಬಯುಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಛಲೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿ. ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಆದು ಬಿಟ್ಟು ವೈಂಗ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಜಗಳವಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಎತ್ತು ಏರಿಗೆ ಎಳೆದರೆ, ಕೋಣ ನೀರಿಗೆ ಎಳೆಯಿತು. ಎಂದಂತಾಯಿತು.

ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯುವರೇ, ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಸ್ರ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ ರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವರು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಆವತ್ತೇ ಬೇಳಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತ್ತು ಇದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಏಕೆ, ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ 'ಅಷ್ಟು ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಟೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಪರದಿಯ ನ್ನು ಜನತೆಯ "ಪುುಂದೆ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರು. ಎಂಬುದರ ವಿದರ್ಶನ ತಮಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯುವರೇ, ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹತ್ತಾಗಲಿ, ಎಂಟಾಗಲೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಅರವತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪವರ್ಕಟ್ ಹೇರಿ ಇವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದೇ ಇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ವಿದುಚ್ಚಕ್ತಿಯನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರಾ ? ಈಗ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಇದೆ, ಮತ್ತೊಂದಿದೆ, ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೋ ಧ್ವವಿಗಳು ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರವತ್ತೈದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪವರ್ಕಟ್ ಮಾಡಿನ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬೇರೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದ ಒಳಗತೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇನೆಂದರೆ ೮೫, ಪರ್ಸೆಂಟ್ ೧೦೦ ಪಸೆಂಟ್ ಪೂರ್ಕಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾರು. ಹಾಗಂತ ಇವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರಾ ? ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ, "೬,, ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಅಂದರ್ಕಾ ಬಾತ್ ರಾಮ್ ಜಾನೆ' ಹಾಗಂತ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಕೋಪೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೂನ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು. ೬೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪವರ್ಕ್ಚಟ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೇ ? ಪೂನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಕೃಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನೂ ಬಂದ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ್ರ್ಯಾರೊ ಜನರೇಟರ್,ನೇ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಉತ್ತು ಲೆಕ್ಕವೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ ಹೇಗೋ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ ಸೈಕ್ಟರ್ ಗುಮಾಸ್ತರ ಜೇಬೊಳಗೆ ಅವು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ಬಿಯ್ಮು ಕೊಂಡರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆದರಿಂದ ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನು ವ ವುನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ, ಭಾರತ ದೇಶವೇ ಬೇರೆ ಎಂದರೆ ಹ್ಯಾಗೆ? ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ವೃತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನು ವವರಿದ್ದಾರೆ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣ ಕೊಡ್ಡಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದಾದರೂ ದಣಕೊಟ್ಟು, ನಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಸಂತ್ ಸ ಕೆ ಸುವರು ಬಹಳ ಬುದ್ದಿ ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಸುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೋ ಆಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಫಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ವಿಜಯ ನಗರ ಸ್ಪೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಯೋಜನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದೀತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕಾರವಾರದಿಂದ ಬಂದಿ ತಕ್ಕಂಥವರು. ಕಾರವಾರ ಬಂದುನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನತೆ ಕೃತಜ್ಞ ತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಯವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವ್ಯರ್ಥ ಕುಲಹರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾರವಾರ ಬಂದರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಕಾರವಾರ— ಹುಬ್ಬಳ್ಳ ರೈಲೈ ದಾರಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೊ.ರಿಸಿ. ಇಂತಹ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕದವರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಆಗ ನಾವು ತಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ನಮ್ರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣೆಯವರೇ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಮಯಾಭಾವದ ಮೂಲಕವಾಗ್ನಿ ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡು ದಿನ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರೂ ನನಗೆ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಮಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿನ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಕೆಲಸ್ತ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ರಿಂದ ಹಣಪಡೆದು ಆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ರ ಮುಖಾಂತರ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮಾಲು ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕು ಎ. ಪಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಷ್ಟೇ ಇವುಗಳ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. A. P. M. Cs should procure goods, and create goods and sell it at reasonable price. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಶೋಭಾಯ ಮಾನವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಎನ್ನು ವಾಗ.—ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಯಾಯ್ತಿ ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತೇನು ? ಇದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಮಾತಲ್ಲ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲ್ಲದೇನೇ ನೇರವಾಗಿ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ರೈತರು ಬೇಡುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು, ಕೃಷಿಸಚಿವರು ಕೂಡಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತಾಪಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ರಿಪೇರಿಯಾಗದ ಕಾರಣ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವುಗಳ ರೀಪೆರಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿರುಗಿಮುರುಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ತಾವು ಕೇಳಬಹುದುಂ. ಅದರೆ ಈಗ ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು ಮುಬುದು ಈಗ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಸಹ ಈಗ

ವುಂಖ್ಯವಲ್ಲ ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರವವರು ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ನಿಮಗೆ ಈಗ ದೇವರು ಅಧಿಕಾರ ದಂಡವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ್ನು ನೀವು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರ ಕಲ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೀಳಗಿ ವುಂಳುಗಡೆಯಾಗುವಂತಹ ಹಟ್ಟಣಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಾಯಿ**ತು**. ಡೆವಲಪ್ರ್ ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಥಾರಿಟಿಯವರು ಏನಿದ್ದರೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ **ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅ**ಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಏನಾದರೊ ಮಳೆಯಾದರೆ **ಅ**ನೇಕ ಮನೆಗಳು, ಗುಡಿಸಲುಗ**ಳು** ವುುಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವೊನ್ನೆ ಓಟು ಪಡೆಯಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ವಾಡಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಇದೆಯೇ ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ರೆಡಿಯಾದ ವುನೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿವುಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಅದು **ಯಾವು**ದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ತಾವು ಆದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಶ್ರವುವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆಗತ್ತವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಬುದ್ದಿ ವಾದ **ಹೇಳಿಬೇ**ಕು, ಗುಡಿಸಲು ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಂಗಾಲಾಗಿರುವ ಬಡೆವರಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ವುನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಗರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೆತ್ತಿ ಕೊರ್ವಬೇಕು. ಬಡವರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಡು ಬಡವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಶ್ರೀವಾರಿತರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೆ ೧ಡಿ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಯಾಪಿಟೀಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಲ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ನಾವೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದವು. ಈಗ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಿರ್ಜಿ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೇಗುದರೂ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಗಳವರು ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ನಾಳೆಯೇ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಆದರ ಕೀರ್ತಿ ತಮಗೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸ್ಥಳಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಜಾಗವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಲದ ಒಡ್ಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹುರುಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಂತ್ವೇನೆ. ಈ ಒಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮೂಡಲು ಇವರಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರು ಮತ್ತೆ ಆಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ

ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇವರು ಕೈಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದು ನಸ್ಮು ಒಂದು ವೀಕ್ ನೆಸ್ ನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇವರ ಒಂದು ಸಹೃದಯತೆಯಿಂದಲೊಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಆರಿಸಿ ಬಂದರು. ಆರಿಸಿ ಬಂದವೇಲೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದಿತ್ತು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈ ಸದನದ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಏನೋ ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಹೂಡಿ ಈ ರೀತಿಯಾದುಥ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯುವ್ಯಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ನಿಜವಾದಂಥ ಆಯುವ್ಯಯ ಪತ್ರತ್ತವನ್ನು ತರುವಂತಹ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿಯುವರೆಗೆ ಈಗಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನ್ನು ವಿರೋಧಿಸದ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದಂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಮಾನ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಆಂಧೋಳನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾರಾಡಿ ಜನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದಂಥ ಕಾಲವನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಮತ್ತುಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊಲೆ ಯಾರಿಂದ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರು. ಜನತಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟರು. ಟೇಷ್ ಹಗರಣ ನಡೆಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹವರು ನಮಗೆ ಇಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಪನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಬಂದಂಥವರಿಗೆ ದಂಥಭಗ್ನ ವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ವುತ್ತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರೆದೆ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಈ ದೇಶದ ಜನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ತಿದ್ದವ ಪ್ರಯುತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಸೋತಿತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರು ಜನತೆಯ ತೀರ್ಪಿಗೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಜನರ ಬಳಿ ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಏನು ತೀರ್ಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುಣ ಎಂದು ಕೊಂಡು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮನ್ನಕ್ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆ ಡೆಯು ರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮನ್ನೆ ರೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆ ಡೆಯು ರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹುದ್ದೆ ಜಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಇಂದು ಮೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರು ನಿಂದು, ಈ ಪದವಿ ಬೇರು, ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅದರೇತೆ ಇದಿ ಇದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರದರೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅದರೇತೆ ಇದಿ ಇದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರದರೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅದರೇತೆ ಇದಿ ಇದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರದರೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅದರೇತೆ ಇದಿ ಇದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರದರೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಕೃಪಾರ್ವಾಯವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ರು ಚಿಂತಕರ ಚಾರದಿ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಚಿಂತನೆಯೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ. ಅವರು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಇವರು ಯಾರೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಪೂಡಿದಾಗ್ಗೆ ಅದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ತಜ್ಞರುಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಲು ಎಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂಬದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಚಿಂತಕರ ಚಾವಡಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಜಿ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳಾದುವ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಗರು. ಅವರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಈಗ್ಗಕಾಂಗ್ರೇಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಿದ್ದಾಂತ ಬಹಳ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಾವು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ನವುಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ೨೦೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಧೆ ಯನ ತಂಡ ಬಂದು ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ೩೨.೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ ಸ್ಟೇಹಿತರನ್ನು ನೌನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ೨೦೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ೩೨.೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನವಂಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಡವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಡವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತೆಗೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಸಕರಾದ ನೀವು ಅವತ್ತಿನ ದಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಎತ್ತಡವನ್ನು ತಂದಿರಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. Was it not possible for you? It was your Government ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಲ್ಲ ? ಅದು ನಿವಂಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ವಿನಹ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರ, ದೀನದಲಿತರ, ಕಾರ್ಮಿಕರೆ, ನೈತರ ಭವಿಷ್ಠವನ್ನು ಉದ್ಘಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ಮಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ. ರೈತರ ಭವಿಷ್ಠವನ್ನು ಉದ್ಘಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ಮಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಜನರ ಸಹಕಾರ ನಿಮಗೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ.

(ಗೆಸಾಂದಲ)

ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ೇಳು**ತ್ತೇನೆ.** ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪಾಲ್ಕಿವಾಲ ಅಂಬಾಸಡರ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಕೇಂದ್ರದ ಆಯುವ್ಯಯವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದರೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಆಯಂವ್ಯಯ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಕ ಪ್ರದುತ್ತ ಅಂಥ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾಯಕರಾದ ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪಾಲ್ಕೆ ವಾಲ ಅವರ ವಾದ ವೈಯಕ್ಕಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ **ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಬಹುದು.** ಆದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಮೂಹಿಕ **ಅಭಿಪ್ರಾಯ** ಆದು ಏಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು **ಒಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್**ನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿರಿ, ಆಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನು ಬಡ**ವ**ರ ಓಟನ್ನು **ತೆಗೆದು** ಕೊಂಡರಿ, ಅವರಿಗೆ ಏಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ. `ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್'ನ್ಸ್ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನ್ನಕೂಲ ಮುಟ್ಟತಕ್ಕೆ ವ್ಯಪಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ, ಆ ವೃವಸ್ಥೆ ಇರತಕ್ಕ ಗಜೆಟ್ ನ್ನು ನಾವು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಜನ ನಿಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೌಲ್ಯ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಓಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ ಬಂತು ಎಂದು ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರಂ, ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾರ್ಲಿಪೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪುಶಿ ಇಂದಿರಾ **ಗಾಂಧಿ**ಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು. ನಮಗೆ **ಒಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ** ಆದರೆ ಅದೇ ಜನ ಶಾಸಕರ ಚುನಾವಣೆ ಆದಾಗ ನಿಮಗೆ ಏಕೆ ಓಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಜನ ನವುಗೆ ಪಾರ್ಲಿಪಿಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಟಿಂ **ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು, ಆದೇ ಜನ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಗಳ** ಒತ್ಪಡದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಓಟಂಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲಿ ಜನತಾ

ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ಸಾಧನೆ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಶಾಸಕರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಓಟು ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಜನ ನಿವುಗೆ ಏಕೆ ಓಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದುಕೆ,ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಸಮಾಜವಾದದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಬಲ್ಲಿದರಿಗೆ ಒಂದು ರೇಖೆ ಇದೆ. ಆ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜ ವಾದದ ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವನಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಒಂದೇ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಸಮಾಜವಾದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. It can not be socialism. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ತಿಳಿದುಕೆ ಗಳ್ಳಬೇಕು, ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಡ **ವರ** ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಬಡವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರ **ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ** ಪ್ರಯತ್ನ **ಮಾಡುತ್ತದೆ**್ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿ ಆಡಳಿತವನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತೊಂದ ನ್ನಾಗಲೀ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಜನತಾಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಬರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯ ವಂಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯ ವಂಂತ್ರಿಯ ಗಾಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಏನಂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು ತ್ರೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ವರುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವತ್ತು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಯಂತ್ತಿದ್ದಾರೆ _ ಶ್ರೀವ**ಾನ್ ರಾ**ವುಕೃ**ಷ್ಣಹೆ**ಗಡೆಯವರು ಹೋದರೆ ನನಗೆ ವುುಖ್ತ ವಂಂತಿ, ಪದವಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಯಾತ್ರಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಆ ಪದವಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಸ್ಥಿ ರತೆಯು ರಾಜಕಾರಣ ಏನು ಇದೆ ಅದು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು concistency is the virture in politics. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆ ಆಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಬಿಲೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. if the power comes, it will come before your door. That is the political philosophy. ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಾಗ ಅಧಿಕಾರ ಮುನೆ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು — ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯುವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಆಗಬಹುದು, ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅದೊಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ನೀವು ಮೊದಲೇ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ವೇದಾಂತವನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ.—We, socialists, have always opposed for hero worshiping. ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯುವರಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ,

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಭಾನಾಯಂಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ —ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರ ಭೂತಕಾಲ ಬಗ್ಗೆ .....

ಆಧ್ಯಕ್ಷರು. —ನೀವು ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮಿಗೆ. __ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಈ ಕೇರ್ ಟೆಕರ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಈ ಕೇರ್ಟೆಕರ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ನಾವು... ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ನೀವು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ, ನೀವು ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಷಣ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ, — ಕೇಂದ್ರದ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ೧೯೮೧ರಿಂದ ೧೯೮೬ರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಓವರ್ ಡಾಫ್ಟ್ ನನ್ನ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸರ್ರಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸರ್ರಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. what is good for the gender is good for the goose too. ಈ ಬಜೆಟ್ನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಭೆಯಿಂದ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಿರಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕನಾಕ ಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡೆದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾದ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಬಜೆಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಂಡುಗಲಿ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಟರಾಪುಯ್ಯ.— (ಮುಳಬಾಗಿಲು) ಮಾನ್ಮ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೇಹಿತರಾದಂತ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ವವೆಂಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ಯೇತರ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಹ ಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ೨೦೯ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೇವಲ ೩೨ ೭೦ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಮಿನೇಶನ್ ಆಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ **ತ್ರಿಪುರ ಗೌರೃವೆಂ**ಂಟ್ನವರಿಗೂ **ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ** ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರವು ಈಗ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಜಟ್ಟೆ ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಅವರ ನಾಯಂಕರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಯವರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಗವಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಪಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಸಹಾಯಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿಗೂ ೨೦ ಲಕ್ಷ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ವಿುನಿಸ್ಟರ್ ಎಸ್ಟಾಬಿಲಿಷ್ ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾ ಯಾಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಹೆಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಹೀನರಿಗೆ ವುನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡ ಬಹದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಆಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾಡು ತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಮತ್ತು ಫೆಡರೇಷನ್ ಗಳು ಹಾಗೂ ಲಿಮ್ಮಿ ಟೆಡ್ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಹೆಗ್ಗೆ ಣಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೂಟಿ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅಂತಹ ಕಡೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಡೈರಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರಕ್ಟರಂಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಇರುತ್ತಾನೆ ಅವರು ಸಹ ಇವರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಐಪಿವರ್ ನಂ ೩, ಪೇಜ್ ೪ರಲ್ಲಿ ಕೆ. ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವೆಂಲೆ ಅಂಡರ್ ಟೀಕಿಂಗ್ಸ್ ವುತ್ತು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ವೆಬ್ಬಿಸೂರು ಪೇಪರ್ವಿುಲ್ ಹಾಗೂ ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಈ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂ

ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂಡು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿದೆ ಈ ಸಕ್ಕರೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ೪೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಪೇಜ್ ೧೦೦ ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ರವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಬಹಳ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಓಪಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕೆಲಾವೀಟೀಸ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿ ರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ: ಇದರಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸಹ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಪೇಜ್ ೯೫ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈಗ ವಿಪರೀತ ನಾ,ಚುರಲ್ ಕೆಲಾವಿ:ಟೀಸ್ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ೮ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ೮ ನೂರುರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಡ್ರೌಟ್ಮ ರಿಲೀಫ್ ಆಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ನೂ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪ ನೂರು ರೂಪಾಯ್ಗೆ ಗಳನ್ನು ಜನರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನ್ದರಿಂದ ಈ ಡ್ರೌಟಿ ರಿಲೀಫ್ ಹಣವನ್ನು ಡಬಲ್ ಆದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಲೀಫ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಟ್ಟರುವುದು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಹಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಪ್ಲಿ ವೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಡೆಪಲಪ್ ಮೆಂಟ್ಸ್ ಬಗೆ ಗವುನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸ್ತಪರ್ ಲಿಮಿಟ್ಗೆ ಬರುವ ಬೆಂಗಳೂರು. ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಿಲ್ತಿಂಗ್ ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಾವು ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಓದಲು ಬರುವ ಸ್ಕ್ರೂಲುಗಳೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೦೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟರುವ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲ್ ಇದೆ ಅದು ಯಾವಾಗ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೂ ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಮೇಲೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಓರಿಯೆಂಟೇಷನ್ ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೌನ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಹೇಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಸಹ್ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಗಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಗೌರ್ರವಾಂಟ್ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಊಳು ವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಖುರ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ದಾರದ ಕಡೆಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಟಲ್ ಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರುವು ದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಫಾರ್ನ್ನಲ್ಲಿಗಳಿಗೆಂತೂ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಕ್ರೂ ವನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಕ*ಿಸಿ*ಸೆಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆ ಬೇಡವೇಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನೀವುಸಪ್ಪವೆಂಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಲ್ಗಳನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಬಜೆಟ್ ಇಟ್ಟಮೇಲೆ ನಮಗೆ ನೀವು ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಂದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮಾಂದೆ ಬಜೆಟ್ ಇಡು**ವು**ದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನವುಗೆ ಅದರ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಬ**ಜೆ** ಟನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಿಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ವನ್ನು ಈಗ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಮೂರರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಹುಡ್ಕೋ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೨೦೦ ಜನತಾ ವಂನೆಗಳನ್ನು ನೀವು ವುಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜನತಾ ಮನೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಜನರು ನಮಗೆ ಪುನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳೇ ಇ<mark>ಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಜನತಾ</mark> ಪಕ್ಷದ ಫೌಂಡರ್ ಆದ ಜಯವು*ಕಾಶ್* ನಾಲಾಯಣ - ರವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು..ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಓರಿಯಂಟೆಡ್ ಡೆವಲಪ್ ವೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜಕ್ಟ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪೇಟ್ ಗೌರ್ನವೆುಂ**ಟ್ಗಳ ನಡುವೆ ಉ**ತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇರಬೇಕು ಸೆಂಟ್ರಲ್ಗ**ಾ ರ್ನ** ವೆುಂಟ್ ನವರು ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌರ್ನವೆುಂಟ್ ಗಳಿಗೆ ಏನುಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ೩೫ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯು ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪.೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ ಕೋಳಿವಾಡ (ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯೆಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಜೆಟ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಬಜೆಟ್ಟೋ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದರಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಶ್ವೇತಪತ್ರವೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏನಾದರೂ ಹೊಸದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ, ಕೋಳಿವಾಡ — ಶ್ವೇತಪತ್ರವೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಇವುತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷವನ್ನೂ ದೂಷಿಸಲು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರತಾಗಿ ಬರೇ ನಪ್ಮು ಸರಕಾರ. ಆ ಪಕ್ಷ, ಈ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ನಾತನಾಡುತ್ತಾ ಜನರ ಒಳಿತನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆ ವಿಕ್ಷಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಂತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೇವ್ ಒಂದು ಪೇಜು ಬಜೆಟ್ಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಉಳಿದುದು ಎಲ್ಲ ಬರೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಬಜಟ್ ನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದಂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇದು ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಲು ವಾನಸ್ಸು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ನಿಪ್ಪಣರು, ತಜ್ಞರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ಆಶ್ರೇನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವತ್ತ ತಣ್ಣು ಗಮನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಲಹೆ ನೈಪ್ರಣ್ಯತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿಬ್ಬುರೆ ಅದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿಬ್ಬಿರೆ ಅದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ನೈಪ್ರಣ್ಯತೆಯ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಾನ್ನು ಕರೆಯಲು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಪುನಃ ಸಭೆ ಕರೆಯಲು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ೩೪೧ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಈ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೇವ್ರ ಸರಕಾರದ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀನಿ. In the Budget speebh the Hon'ble Ghief Ministers says thus;

"As a net result of all these factors the over all deficit for the year 1985-86 would be Rs. 341.60 crores, which along with the opening deficit of Rs. 282:21 crores would lead to closing balance for 1985-86 of (—) Rs. 622.81 crores.

As I have mentioned earlier with higher share of Central Plan Assistance, Market borrowings and additional resource mobilisation measures, the clasing balance for 1985-86 will be less."

ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಡೆಫಿಸಿಜ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೊರತೆಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ತುಂಬಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಇವರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಹ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಏನಿದೆ, ೧೯೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ೯೫,೪೫ ರಮ್ಮ ಇದ್ದರೆ. ಈಗ ೧,೧೩೯ ಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯು ಆಧಾರ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅವರು ಈ ಬಜೆಟ್ನನ್ನು ಸಮಯದ ಅಭಾಪದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಫವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ದೂಷಿಸಲೆಂದೇ ಮೂಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಹೀಗೇಕೆ ನಿಲಕ್ಷ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಮನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲ ನೀವು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಏನು ? ಬಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಮನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ ಬಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ವ್ಯಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವ್ಯಾಹುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೋರ್ವವೆಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೪೭೫ ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೋರ್ವೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಬರ ತಕ್ಕಂಥ ನೀರೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಬೋರ್ವೆಲ್ ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್ವೆಲ್ ಗೆ ಸುವಾರು ೧೦ ಸಾವಿಠ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಪಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾಡಂ ವುದಾದರೆ ರೈತರಿಂದ ಆಗಲಿ ಕನೂ ಮಂರ್ಸ್ ನಿಂದ ಆಗಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಹಣಕ್ಕೆ ರರಿಯಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಾಂಡ್ಗಳು ಸಹ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರಸೀದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ ಎಚ್ ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಿರ್ಲಾ ಪ್ರಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬರೀ ಬಾಯು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೬೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರೆಂಟ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ಮಾಕ್ಕರಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೬೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರೆಂಟ್ ಕಡಿತವನ್ನು ಯೊವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರಕೊತ್ತು. ದಿನದ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೯೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗರಿ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿ ಜನರಿಗೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೋರ್ವೆಲ್ಡ್ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಹ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರಿಗೂ ವುತ್ತು ಐ. ಜಿ. ಯವರಿಗೂ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜಿನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ೧೨ ಲಿಪ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿ ಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬಡವರಿಗೆ ಅನಂಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದಂತಹ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಸು ಬಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕತೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದುತಹ ಬಡ್ಡಿಯಾನ್ನು ಈ ಸಹ. ಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನೇಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾತರ ಜನ ನೇಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ನೇಕಾರರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ದಿ ಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ವೀವರ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂತ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ದ ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನ್ನು **ಮಂ**ಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದ:ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ವಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಎಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ **ಮ**ಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರೆಡ್ಡಿ (ಚಿಂತಾವುಣಿ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕೆಂಥ ಆಯುವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಮತ್ತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತಿನವರು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಪಾಲನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೂಡ ಚರ್ಚಾ ವಿಷಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಕೊರತೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಮರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಸಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ನಮ್ಮಂತಹ ಹೊಸ ಶಾಸಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಸೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವಿರಾದ ನಾನು ಬಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲುಯವರು, ಮತ್ತು ಮನ್ಯ ಮಾಡ್ಯ ಮಾನ್ಯ ವೀರವು ನಾನು ಬಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲುಯವರು, ಮತ್ತು ಮನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ವಿಸರಾವರು, ಮತ್ತು ಮನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಬಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೆಯಲ್ಲಿಯುವರು, ಮತ್ತು ಮನ್ನು ಮಾಡು ಸಾಮ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೆಗೆ ಮುನು ಬಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೆಗೆಯಲ್ಲಿಯುವರು, ಮತ್ತು ಮನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೆಗೆ ಮಾನು ಬಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ರವರು ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರೆಡ್ಡ, — ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳವ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಅಂಶಗಳು ಏನೆಂದರೆ ಸುಭಧ್ರವಾದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ದಕ್ಷ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮುನವಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ ಆ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ಕೆಲ ವೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮುರಣ ಹೊಂದಿದ ದಿಸೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪದ ಮತ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನೀವು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಜನತೆ ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನು ವ ವಾದವನ್ನು ತಾವು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಮೂತ್ರ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರೆಡ್ಡಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ತಾಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಾದು ನೋಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಆಯುಪ್ಯಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ, ಆಯುಪ್ಯಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆ ತಮ್ಮಿಂದ-ಬರಲ್ಲ. ಎಂದು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಆಯುಪ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಬಾಬತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಯಾವ ಬಾಬತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾವಯಿಸ್ಮಿತೆ ಇದೆ, ಎಂಬ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೊರತೆ ತಂಂಬಲಂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸು ವುದೂ ಸಹ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಷ್ಟೇ ಜವಬ್ದಾರಿ ಯುತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡದು ಎಂದರೆ ಅದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿವುಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವುದು ೧೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳಿದುದನೇ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಳಿದೆವು. ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಕೇವಲ ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಪ್ರಯುತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವು ಕೊಡಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಶಹಬಾಸ್ ಗಿರಿಯನ್ನು ತೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಚಕಾರ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ೨೦೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ

ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಚಕಾರ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರಂ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಯುವ್ಯಯ ಪತ್ರಕಿಂತ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಆಯುವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ವುಂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಭಾನಾಯಕರೂ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಚರ್ಚೆಗೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧನ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ, ಹೋರಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬು ದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀವರ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಭಯ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ:

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಎನ್. ನಾಯಕ್. ... ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜೀವ್ ಗ್ರಾಂಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು. ... ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರೆಡ್ಡಿ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಆಯುವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ. ಈ ಅಯವ್ಯಯವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮುತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರಂತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಉಳ್ಳಾಲ). —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾತನಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸತಕ್ಕೃಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಪಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ ಈ ಬಜೆಟ್ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಹೆಣಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ತಿಹಣ್ಣು ನೋಡುವಾಗ ಐದು ವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪಂಚವರ್ಣದ ಅತ್ತಿಹಣ್ಣು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಒಡೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ರುಚಿ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆರೀತಿ ಈ ಬಜೆಟ್ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಬಡವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಕೂಲಿಗ್ಗರರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ದಲಿತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಭಿವೈದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿತಾರಗಳನ್ನು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ಅದು ಎದ್ದೆ ದ್ದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಸೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಈ ಆಯುವ್ಮಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿವರೂ ಕೂಡಾ ಅದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಮುಂದೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ತೋರುತ್ತದೇ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಂದಿರತಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಬಡಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂದಿರತಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಉಳ್ಳಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಾನು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ, ಉಳ್ಳಾಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದರೆ, ಕೇರಳಕ್ಕೆ ತಾಕಿರತಕ್ಕಂತಹ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟ ತಕ್ಕಂತಹ ಜನ, ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥೆ ಜನ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಜಾಗ ೈಎರಡನೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅದು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಲು ತನ್ನ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ `ಎತ್ತಿ ತಂದು ಸಮುದ್ರದ ೧ಡಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ಕಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ನೋಟ, ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಸಾನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗುವ ವಿಸಾನುಗಾರರ ಕಷ್ಟವಾದ ಜೀವನ. ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು, ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಹಗಲು ಸಮಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯ ತಕ್ಕಂತಹ ಬಡ ಮಿನುಗಾರರ ಈ ಚಿತ್ರ. ವುೂರನೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಏನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದ ನಾಲ್ಕು ಪುಣ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸಯದ್ ಮದನಿ ದರ್ಗಾ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಉರುಸ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಉರುಸ್ನಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಉರುಸ್ ಇನ್ನೇನು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ, ಇರತ್ಕಂತಹ, ಮತ್ತು ಬಡವರೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದು, ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಈ

ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊ ಆಸೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಆಸೆ ನನಗೆ ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಇರಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಬೀಡಿಕಟ್ಟುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹು ದೆಂಬ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಇವತ್ತೂ ಸಾವಿರ ಬೀಡಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯೆ ಮಜೂರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾಡಿದುದನ್ನೇ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಬೀಡಿಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬೀಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟ ತಕ್ಕಂತಹ ಕೂಲಿಗಾರರ ಕೂಲಿ ದರವನ್ನು ಏರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಕೂಲಿಗ್ ರರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕೂಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾದಗಳು ಇದ್ದು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇತ್ಸರ್ಥವಾಗದೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ್ಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ **ಕೊಡುತ್ತಾರೋ** ಎಂದು ನೋಡಿದ್ರಾಗ ಅದೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕ **ಮ**ುಸಲ್ಮಾನರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ**ಷ್ಟು ಜ**ನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇನ್ನಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡುವಾಗ ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಸು ಹಿಡಿಯುತಕ್ಕ ವಿ ಾನುಗಾರರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕೆಂಥಾದ್ದು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಹಣ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರಂ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು. **ನಾವು ಬಡವರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮಿಾನು ಹಿಡಿ**ಯುಲು ಬಲೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಕೆಲ**ವು ಸ**ಲ ಮಿಾನು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಕೆಲ**ವು** ಸಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಿಸಾನಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ವಿಸಾನ್ಯಗಾರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಾದಂತಹ **ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ** ಇನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಸಮುದ್ರದ **ಕೊರೆತ. ಈ ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತದಿಂ**ದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ **ವಿಾನುಗಾರರು** ತಮ್ಮ **ವುನೆಮಾರು**ಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳ್ಳಾಲ. ಬೈಂದೂರು ಮುಂತಾದಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಓದಿರಬಹುದು. ಕಾರವಾರ, ಉಳ್ಳಾಲ, ಬೈಂದೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತ ದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮನೆಮಾರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ಬಟ್ಟಿಬರೆಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿ ದ್ದೀರಿ, ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡಾ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಮೆಗಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗರೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರವಂಕೈ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದ ರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊರೆತ ಆಗದಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾವಸಿಖ್ಯವಾದಂದಂ. ಬಡ ವಿಶಾನುಗಾರರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದೂ ಸಹ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಸೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಉದ್ಘಾರ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ನಾಡಿನ ಜನತೆ ಉದ್ಘಾರ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾದರಿ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಮೆರೆಯಬೇಕೆಂದು, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಏಕೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಡಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಸೆ. ಹಾಗಿರುನಾಗ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ್ರ ಈ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಹೇಗೆ ಬದುಕಲಾ

ಸಾಧ್ಯ? ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಕೂಡಾ, ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಸರಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಂತಹ ಏನೇನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಯುತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಬಡವರನ್ನು ಕತ್ತುಹಿಸುಕಿ ಕೊಲ್ಲತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅತಿಶಯೋಕ್ತೆಯು ಇಲ್ಲ.

೪_೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡವರ ಅಾದ್ದಾರವಾಗಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ್ಗೆ ೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಕವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವ**ರಿ**ಗೂ ಸಪಂಬಾಳು ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸದನ ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೂ ಗಮನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ೬೦ ಎರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಕಭಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕಾದರೆ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಎಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬೀಟಿ ಮರಗಳನ್ನು, ಸಾಗಂವಾನಿ ವಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತುನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಾದ, ಮಧುರವಾದ, ಆದರ್ಶವಾದ ಬಾಳು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಸೋವೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದು, ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮುತ್ತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ೨೦೦-೩೦೦ ಜನ ಕೊಡಪಾನ ಇಟ್ಟು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ವಿವರವಾದ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇರುತ್ತದೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಶಾಜನಕ ರೀತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾಲಿನವರೆಗೂ ಬದಲಾಪಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಶಾ**ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಲ್ಲ.** ಇನ್ನೂರು, ಮುನ್ನೂರು, ನಾನ್ನೂರು, ಮಕ್ಕಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ೪೦ ಮೆಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪಧ್ಯಾಯಿಂದೇ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮೆಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳಿಯು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು. ಆದರ್ಶ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ 🕟 ಹತ್ತರೊಡನೆ ಹೆನ್ನೊಂದು " **ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. - ೧೦೦-೨೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ** ಉಪಧ್ಯಾಯರು ಇರುವುದರ ಕಡೆಗೂ ಕೂಡ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡೆ ಗಳು ಇಲ್ಲ ೪೦ ಜನ ಹುಡುಗರು ಸೇರುವ ಕಡೆ ೬೦_೭೦ ಜನ ಹುಡುಗರು ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ, ಆದರ್ಶ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬಾಳುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಈ ನನ್ನ ಆಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದ ಮನ್ನಣೆ ೩ಗ ಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿ ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಮಾನ್ಮತೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಬಳಕೆ ಆಗಬೇಕು ಪುಟ್ಟದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಕ್ಕೆಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಬೇಸರ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯತೆ ಒಂದನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗವುನವರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲಹೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಕ್ನಕ್ರವಂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬೇಕು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೇ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಹೆಸರು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ ರನ್ನ ಜನ್ನ, ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಕೆ ವಿ. ಪಟ್ಟಪ್ಪನವರು, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು

ಇದು ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ, ಸಾಹಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು, ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಇನ್ನು ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅನೇಕ ಮರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಏಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಂನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಂ ಎಂದು ಹೇಳಂತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರೇಕಳ. ಮತ್ತು ಪಾವೂರ್ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮೂರಾಟ ಕರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಕರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮೂರಾಟ ಕರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ೧೦ ಗಂಟೆ ಕಾಲವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಂತೂ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಳಕು ಕೆಲವು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆ ಆದುವರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯುವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರು, ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ೧೯೬೨ ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಆಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಅವರು ೬-೭ ನೇ ಸಲ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಅವರಿಗೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನತಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಡ್ಜೆಟನ್ನು ಈ ಸಲ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಇಲ್ಲವಾದ್ದ ರಿಂದ ಇಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಡವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ೪ ಕೋಟೆ ಜನರ ಹಿತವನ್ನ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಅ್ನು ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೪ ಚರಣ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ,

್ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ್ಗ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನತೆ ಸವಂನಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡು ಚಿಮ್ಮಲ್ಲೆ ಒರತ್ತೆ ದುರ್ಬಲರು, ಬಡವರು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಬದುಕಬೇಕು. ತಾರತವ್ಯಾವಿಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಗುದ್ದಾಟ ಬಡವರಿಗೆ ಸದಾ ಕಷ್ಟನಷ್ಟದಾ ನರಳಾಟ"

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ (ಬೈಂದೂರ್).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಅಯುಪ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣತೆ ಉಳ್ಳವರು. ಬುದ್ದಿ ವಂತರು ಹಾಗೂ ತಜ್ಞರು ಅನಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಹುಶಃ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿಕೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀಹಗ್ಗೆಲ್ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆಡಿಗರವರು ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ರಸದ ಬೀಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಗೀತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ

ಈ ಬಹೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಸದ ಬೀಡು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಹೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಪೂರ್ಣ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸುವಾಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಜೆಟ್ನ ೭ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೯ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೆರವಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ನೆರವು ಕೇವಲ ೩೨.೭೩ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿ ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿದೆ ಉಳಿದುದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಂಡಾಯು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫೪ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೆ ಳಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಇದೆ. ೨೦೯ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಲ್ಲಿ? ೫೪ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಲ್ಲಿ? ಆದುವರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇನರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೊರತೆಯ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ದೀದ ಹೆದರುವ ಆಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಬಹುದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರಾಹಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೇದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ. ಆ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಸ್ಥ ಗಿತವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರೇ ಕಟ್ಟದ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವ ಭಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹ್ಯಾಗೆಯೇ ಬೀರೂರಿನ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಸ್ಥ ಗಿತವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದು ವರಿದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮುಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ರಿಯಾಯಿಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರೈವುರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಒಂದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸೂಕ್ತ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ವಸೂಲಾಗುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಫಿಷರೀಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾವು ಈ ಭಿಷರೀಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಮಂತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮೋನುಗಾರಿಕೆ ಯಾವರಿಗೆ ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡ ತೀಕು. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.. ಈ ಭಿಷರೀಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೋನುಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಪಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಂ ನಾನ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಾದು ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಯುವ್ಯಯಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಿೂನುಗಾರರಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿ ್ಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಡೀಸಲ್ ಮೇಲೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಆಯುವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಗುಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ವಿ ನಾಗಾರರ ಡಲಿಗೇಷನ್ ಬಂದು ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಟ್ಟ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಪ್ರೈಮರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ತಾವು ಅದಕ್ಕ ಹಿಂದಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿ ಕೊರತೆ ಇದ್ದು ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಬೈಂದೂ೧ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದೆ ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡ ರಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೇರು ಬರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮುದ್ವೂ ಇಲ್ಲ * ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಂತೂ ವ್ಯಾಪಕ ವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗ್ಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜೆಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಠಾಣೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೊರಧ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಮ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ **ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲೆಗಳು ನಡೆದವು**. ನನ್ನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ **ತನಿಖೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ** ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದ ಕೈ ಆಗುವುದಿ**ಲ್ಲ** ಏನ್ನು ಮೈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ, ಬಾವಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾದ್ದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳ**ಿಕ್ಕೆ ಇ**ದ್ದೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಬಡವರ ಆಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡುವಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬರಲಿ, ಈಗ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ವಂಂತ್ರಿ ಸಂವರಿಂದ ಹೇಳಿಕೆ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ — ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕನಿಷ್ಟ ದರ ಅಟೋಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಿಲೋವಿೂಟರ್ಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಟೋಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಇಬ್ಬರು